

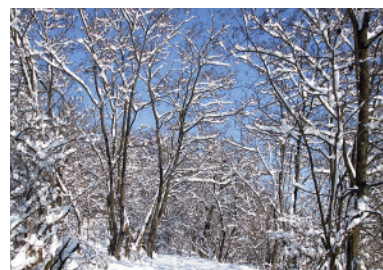
TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2010 FEBRUÁR

HAVAT HOZÓ FEBRUÁR

Fotó: Petó János, Seres Tiinde,
Szenási József

A TARTALOMBÓL

- ▶ Idősek a rablók célkeresztjében ▶ A szelektív hulladékgyűjtésről mai szemmel
- ▶ Emlékezés a 2. magyar hadseregre Sára Sándor filmrendezővel
- ▶ A KITEZ új CD-je a magyar katolikus mártírokról ▶ Tura utolsó cigányprímásától búcsúztunk
- ▶ CKÖ-Hevesy Általános Iskola megállapodás ▶ Régi házak: Kastélykerti óvoda
- ▶ Bőrünk védelme ▶ A Kardoss testvérek újabb maratonja

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

A Képviselő-testület január 27-i ülésén Szendrei Ferenc polgármester napirend előtt Dr. Szabóné Müller Tímea MSZP-s országgyűlési képviselőnek, az Észak Kelet-Pest Megyei LEADER Egyesület vezetőjének adta meg a szót, aki tájékoztatást adott a *Leader pályázatokról és a várható eredményeiről*. A közel fél óras tájékoztató után került sor az első napirendi pont, a **2010. évi költségvetésről és a gazdálkodással összefüggő egyes feladatokról szóló rendelet-tervezet megtárgyalására**. A polgármester röviden ismertette az előterjesztést, melynek lényege, hogy minden intézmény megszorításra kényszerül, „*az önkormányzat 2010. évi költségvetési támogatása a 2009. évi támogatáshoz viszonyítva 29.517 eFt-tal kevesebb*”. Ehhez még hozzájön legalább ekkora összegben az 5%-os infláció és az 5%-os ÁFA növekedés következménye. A működési forráshiány kompenzálása érdekében várhatóan 62.473eFt hitel felvételére lesz szükség. Dr. Schmidt Géza könyvvizsgáló változások közül kiemelte az iparüzési adót, mely a *második féltől az APEH-hoz folyik be, s csak azt követően utalja át az önkormányzatnak. December 20. a feltöltési határidő, s majd csak 2011-ben kerül átutalásra a befolyt összeg. Az 1.507 mFt-is bevétel, illetve kiadási főösszeggel a Képviselő-testület egyhangúan elfogadta a 2010. évi költségvetést.*

Ismételten napirendre került az **ivóvíz 2010 évi hatósági árának megállapítására vonatkozó előterjesztés**, mely december 16-án nem került elfogadásra. Az előterjesztés szerint lakossági vízfogyasztás díja 6 m³/2 hó mennyiségig 210,- Ft/m³+ÁFA; 6 m³/2 hó mennyiség felett 262,- Ft/m³+ÁFA lesz. Marosvölgyi János a Pénzügyi Bizottság nevében ezúttal is elfogadásra javasolta az előterjesztést. Szendrei Ferenc az ikladi Víziközmű Kft-s tanácskozási tapasztalatairól beszélt. Többek között elmondta, hogy a Víziközmű Kft. kapcsán szinte *„mindenki megfogalmazta aggályát. Meddig lehet még emelni a vízdíjat? Miért nem lehet együtt kezelni a szennyvízdíjjal? Hosszútávon nem tartható fenn ez a vízvesztéség.*” A tanácskozáson résztvevők nehezményezték a Víziközmű Kft. egyik vezetőjének 25% százalékos, közel százezer forintos fizetésemelését... A polgármester a jelenlegi vízdíjmelést szükséges rossznak nevezte. A további tervek kapcsán ismertette a Településfejlesztési Bizottság és az Ügyrendi Bizottság

javaslatait is. A jelenlévő 14 testületi tag közül 10 fő fogadta el a díjmelést, 4 fő nem.

A következő nehéz téma a szennyvízdíj **2010. évi hatósági árának megállapítása** volt. Az előterjesztés szerint lakossági csatorna használat díja 290,-Ft/m³+ÁFA; közületi csatorna használat díja 530,- Ft/m³+ÁFA; a szippantott szennyvíz elhelyezési díja 590,- Ft/m³+ÁFA. A szavazás során az előterjesztés 13 igen, és 1 tartózkodással került elfogadásra.

Az **Állami Számvevőszék ellenőrzéséről készült jelentés megtárgyalása** következett. Az elmúlt év végén a három hónapig tartó vizsgálat igen alapos volt. A célja többek között az volt, hogy az Önkormányzat *milyen módon biztosította a költségvetési és a pénzügyi egyensúlyt a költségvetésben és annak teljesítése során; eredményesen készült-e fel a szabályozottság és a szervezethez terén az európai uniós források igénylésére és felhasználására; kialakította-e és működtette-e a külső és a belső feltételeknek megfelelően a költségvetés tervezési, gazdálkodási és zárszámadási feladatainak belső kontrollrendszerét.* Az eredményt Szendrei Ferenc röviden úgy foglalta össze, hogy *„kiváló minősítést kaptunk és alacsony kockázattal minősítették önkormányzatunkat*”. Nagyra értékelte és megköszönte Dolányi Róbertné jegyzőnek és csapatának a kiváló munkát. A következő ellenőrzés várhatóan három év múlva lesz. A testület a jelentést és az intézkedési tervet is egyhangúan elfogadta.

Tárgyalta a testület a **„Városháza komplex akadálymentesítése” tárgyú projekt közbeszerzési eljárására vonatkozó előterjesztést**; a közbeszerzési eljárás lebonyolítására a MultiContact Kft-t bízta meg. A városközpont rehabilitációja tárgyú nyertes projekt első ütemének engedélyezési és kivitelezési terveinek elkészítésével az **Építész Bt-t bízta meg** a testület. Erre az évre is Sipos József vállalkozóval köt megállapodást az önkormányzat a **gyepmesteri feladatok ellátására**.

Megtárgyalta és elfogadta a testület a **köztisztviselők 2010. évi teljesítményértékelésének alapjául szolgáló kiemelt célok meghatározását**. A tevékenységi célok között kiemelten fontos a helyi közszolgáltatások körébe tartozó intézmények és szolgáltatások színvonalának emelése és a szolgáltatást igénybevevő polgárok megelégedettségének javítása; továbbá a hatósági közigazgatási ügyintézésben erősödjön a

szolgáltató jelleg és fokozatosan érvényesüljenek a polgárbarát igazgatás eszközei és módszerei.

Elfogadta a testület a **2010-évi közfoglalkoztatási tervet**. Célja, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek a korábbinál fokozottabb mértékben vegyenek részt valamely közfoglalkoztatási formában s ezzel rendszeres jövedelemhez jussanak. Az Önkormányzat nem tudja felvállalni valamennyi foglalkoztatható személy közfoglalkoztatásba való bevonását, csak 40 fő foglalkoztatását tervezi.

A **támogatás hiányában kénytelen a kistérség megszüntetni a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást**. „Az állam kivonult ennek támogatásából” – fogalmazott a polgármester. Az Ügyrendi Bizottság elnöke javasolta, hogy újból elő kellene venni a két évvel ezelőtt megfogalmazott elképzelést, hogy települési szinten kellene a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást megszervezni, illetve más területtel bővíteni. Meg kell vizsgálni, hogyan lehetne a polgárorség, a tűzoltók, az orvosi ügyelet és a kialakítandó térfigyelő rendszert felügyelők munkáját összehangolni. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2010-évi megszüntetése miatt az Aszódi Többcélú Kistérségi Társulás társulási megállapodásának módosítása is szükséges volt.

Elfogadta a Képviselő-testület **2010. I. félévi munkatervét és döntött a Városi Könyvtár vezetői álláshelyére javasolt pályázat kiírásáról**. Tárgyalta és elfogadta a **Turai Hírlap megjelentetésének feltételeire vonatkozó előterjesztést**. Az Ügyrendi Bizottság javasolta, hogy a választások előtti számban a képviselő-jelöltek kapjanak fényképes bemutatkozási lehetőséget negyedoldali terjedelemben.

Döntés született a **Környezet és Energia Operatív Program, KEOP-7.1.1./2F „Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerek fejlesztése” konstrukciójának keretében a pályázati rendszer második fordulójára történő benyújtásáról**, valamint saját forrás vállalásáról.

A **Tura Invest Kft. közel 36 mFt-os tartozásának rendezésére** vonatkozó megállapodás aláírására közjegyző előtt került sor 2009. október 1-én. A tartozásuk első felét azonban nem fizették ki december 31-ig, a megállapodásban rögzített határidőig. A testület felhatalmazta a polgármestert a szükséges intézkedések megtételére.

A Közpénzek felhasználását, ellenőrzését és elszámolását végző **Bizottság egyik tagja, Gyenes László lemondott**, mivel az egyik támogatott szervezet vezetőségi tagja. Új tag megválasztására később kerül sor.

A polgármester tájékoztatta a testületet a Turawell Kft.-vel folytatott egyeztetésekről. Az elmúlt közel fél év alatt mintegy ötször került sor megbeszélésre, sajnos kevés konkrétummal. Ugyanakkor szinte mindegyik alkalommal elhangzott a beruházók részéről az igény „a beruházást támogató

képviselő-testületi döntésre”. Annak ellenére kéri ezt, hogy a Képviselő-testület a 95/2009. számú határozatában úgy fogalmazott: a Turawell Kft. július 15-i, a Szabályozási Terv módosítását kérő levelében „szereplő beruházási szándékot mérlegelési alapnak tekinti” és egyben felajánlotta a településrendezési szerződés jogintézményét. Az elmúlt fél év alatt nem kapott az önkormányzat olyan anyagot a tervezett beruházásra vonatkozóan, mely alapján elkészíthető lett volna a Szabályozási Terv módosít

tására vonatkozó szerződés. A TuraWell Kft. ügyvezetője csak december 15-én küldte meg a polgármesternek a Településrendezési szerződést megalapozó előzetes tanulmányt, pontosabban csupán a dokumentáció térképi lapjait. Ezt az anyagot a polgármester nem tartotta megvitátásra alkalmasnak, egyben javasolta, hogy a további egyeztetésekre a Településfejlesztési Bizottság kapjon megbízást a Képviselő-testülettől.

Kuti J.

Idősek a rablók célkeresztjében

Kistérségi Egyeztető Fórum munkaértekezlete volt január 14-én a Gödöllői Rendőrkapitányság tanácstermében dr. Mihály István ezredes vezetésével. A fórum témája: *Társadalmi összefogással végrehajtható intézkedések, a bűnözés visszaszorítása érdekében – különös tekintettel a lakosságot leginkább irritáló és az időskorúak sérelmére elkövetett bűncselekményekre.*

Településünket Juhász Sándor alpolgármester képviselte, aki tájékoztatást adott az elhangzottakról. Elmondta, hogy a kapitányságvezető beszámolt a rendőrség elmúlt évben végzett munkájáról, s úgy értékelte, hogy a bűnesetek száma 20%-kal csökkent. Az idős emberek sérelmére elkövetett bűncselekmények elosztását egy térképen mutatta meg. Ebből úgy látszott, hogy a Gödöllői Rendőrkapitányság területe ebből a szempontból viszonylag jó helyzetben van, de fogalmazhatunk úgy is, Isaszeg és Tura *rosszabb helyzetben van*. Turán az idős emberek sérelmére elkövetett, testi sértéses bűncselekmények elkövetői rendőrkézen vannak. Nagyon fontosnak és hatékonyak tartja a térfigyelő rendszer telepítését. Beszélt még néhány bűncselekményfajtról a statisztikai adatok tükrében.

Az alpolgármester hozzászólásában elsősorban a turai rendőrség létrehozása mellett érvelt. Elmondta, hogy Tura földrajzi fekvése miatt igen vonzó több bűncselekményfajta elkövetői számára, hiszen a négy égtáj irányában hat település felé tudnak gyorsan elmenekülni. A szervezett bűnözés jelei mutatkoznak Turán is pl. a drogterjesztés, a „csicskáztatás”, az illegális erdőirtás – a Honvéd erdő mára eltűnt. Alkalmi árusok, trükkös tolvajok próbálkoznak főleg idős embereknel sokszor „eredményesen” és ezek egyre erőszakosabbak. Mindezek is amellet szólnak, hogy mielőbb létre kell hozni a turai rendőrsőt. Amennyiben ez nem lehetséges, akkor a folyamatos rendőri jelenlét biztosítására a „körzeti megbízotti szolgálat” 5 főre történő felemelését kérte (jelenleg 2 fő „kmb”-s van Turán.)

Meg kell említeni, hogy a fórumot megelőző napon, 2010. január 13-án rendkívüli ülést tartott Juhász Sándor kezdeményezésére az Ügyrendi Bizottság és a *Tura Biztonságért 2002 Polgárőr Egyesület* vezetősége a település közbiztonságáról. Az együttes ülésen először Kajtor Péter, a polgárőrség alelnöke adott tájékoztatást, majd a település 2009. évi közbiztonsági helyzetét értékelve fogadtak el Kuti József előterjesztésében egy összegző állásfoglalást. Ebben megállapításra került többek között, hogy gyakori az idős emberek sérelmére elkövetett lopás és sajnálatos tény, hogy a bűnözők egyre vakmerőbbek és gátlástalanabbak. Nem kerülték el Turát a trükkös tolvajok sem, sőt gyakran visszatérnek ’pénzváltók’, ’tűzifa-árusok’ vagy ’burgonya-árusok’ képében, s látogatásuk után sok idős embernek eltűnik megtakarítása, készpénze. A kisebb lopások esetében már nem is tesznek feljelentést a lakosok, ezért a hivatalos statisztika kedvezőbb képet ad a közbiztonságról. „A tisztességes és becsületes emberek számára nem a felderítési eredményesség mutatószáma a fontos, hanem a biztonságérzet. Nem túlzás úgy fogalmazni, hogy elkeseredett hangulat tapasztalható, egyszóval: félnek az emberek.” A helyi rendőrök és polgárőrök igyekezete már nem elegendő. A törvényhozó és igazságszolgáltató szervek részéről fontos lenne a törvény előtti egyenlőség szigorúbb betartása, a bűnözők enyhítő körülményeinek csökkentése. A lakosságot egyre jobban elkeseríti, hogy a tolvajok büntetlenül tevékenykedhetnek.

Kérünk mindenkit, főleg az időseket, ne higgyenek gyanús idegeneknek, akik valamilyen kifogással a lakásukba akarnak bejutni!

Sára Tamás

RENDŐRSÉGI HÍREK

Bravúros elfogás polgárőrök segítségével...

2010. január 30-án 00:30 órakor egy turai polgárőr bejelentést tett a Gödöllői Rendőrkapitányságra, mely szerint Tura, Thököly utca végén egy fekete színű gépjármű áll, melyből két, fehér overallba öltözött személy szállt ki, majd a Kossuth L. u. egyik családi ház kertjén keresztül a ház felé indultak. A polgárőrök a két személy után indultak, akik őket észrevették és futásnak eredtek, majd kb. 50 méter után az egyik személyt a földön fekvő találták, akit a járőr kiérkezéséig tartóztattak, a másik személy a helyszínről elmenekült.

A feltartóztatott H.L.G. 34 éves gödöllői férfi a helyszínen úgy nyilatkozott, hogy a Kossuth L. úton lévő egyik házba akart társával betörni, anyagi gondjai enyhítése miatt. A helyszínre érkező járőrök H-t előállították.

Az előállítás ideje alatt érkezett a bejelentés a Gödöllői Rendőrkapitányságra, mely szerint Tura egyik családi házában egyedül élő idős hölgyet két férfi bezárt a fürdőszobába és értékei átadására szólították fel.

H. kihallgatása során elmondta, hogy társával, Ö. B. G. 28 éves aszódi tartózkodási helyű férfivel törtek be az idős sértetthez, mivel azt gondolták, hogy a ház üres.

A házban, kutatás közben észlelték, hogy a hölgy az ágyban alszik, akit aztán a fürdőszobába zártak, hogy ne értesíthessen senkit.

A Gödöllői Rendőrkapitányság a mai napon előterjesztést tett a két férfi előzetes letartóztatásának elrendelésére.

A Gödöllői Városi Bíróság elrendelte a rablással gyanúsított férfiak előzetes letartóztatását.

Gödöllői Rendőrkapitányság

CSAK SZELEKTÍVEN – Beszélgetés Benke

A Galga mentén mindezidáig egyedülálló hulladékgyűjtési rendszert remélhetőleg mára már természetesnek veszik az itt lakók. A kölcsönbe kapott földgolyó megőrzésének, védelmének fontos része a hulladék helyes kezelése, mellyel magunknak és utódainknak biztosítjuk környezetünk védelmét. Azonban e magasztos vezérlővel eltörpülnek, ha a háztartások terhére kell költségvetési döntést hozni, azaz meghatározásra kerül ezen közszolgáltatás díja. Ideális gazdasági körülmények között talán díjszabásban is méltányolható lenne a lelkiismeretesebb családok fáradtsága – mely olykor fel is vetődik lakossági igényként –, de jelenleg a Szelektív Kft.-nek is növekvő gondokkal kell megküzdenie. Januárban adtunk hírt arról, hogy a Szelektív Kft. taggyűlése közel ezer forintos díjemelést látott indokoltnak. Egyúttal azt is olvashatták, hogy a hasznosítható anyagok értékesített mennyisége csaknem 70%-kal esett vissza. Vajon van-e a két dolog között összefüggés? Benke Sándor ügyvezető magyarázta el lapunknak, hogy is állunk ebben a kérdésben

– Sok kritikát kapott és kap ma is az árképzés... Sokan úgy gondolják, hogy a plusz munkákat (a szétválogatást és tejfőlőspohár-mosást) kompenzálni kellene a szemétszállítási díjakban is. Ehhez képest mi drágábbak voltunk, mint más települések. Ennek mi volt az oka, hogyan alakul most a díjszabásunk, összehasonlítva azt a környező, a Szelektív Kft.-hez nem kapcsolódó településekkel?

– Elsőként azzal kezdeném – mielőtt még bárki azt gondolná, hogy fölösleges szelektálni a szemetet, mert hegyekben áll a települőkön az értékesíthetetlen újrahasznosítható hulladék –, hogy pontosításra szorul a fellevezetőben idézett megállapítás, hisz nem az értékesített mennyiség (sőt!), hanem az értékesítésért kapott összeg csökkent a gazdasági válsággal való összefüggésben

Tíz évvel ezelőtt úgy gondoltuk, hogy ha minél több hulladékot adunk el, nem kell emelni a hulladékszállítási díjakat. Arra alapoztuk ezt, hogy a hulladék átvételei árak legalább az infláció mértékével növekednek. Sajnos ez nem így van, szinte a tíz évvel ezelőtti átvételei árak maradtak némi kis növekedéssel. A feldolgozóipar az országban rendelkezésre áll. Épültek nagy feldolgozók, csak kevés hulladék érkezik be hozzájuk. A gazdasági válság is megtizedelte a feldolgozókat. A szállítási ütemtervnek megfelelően folyamatosan átvesszük tőlünk a hasznosítható hulladékot, nincs probléma ezzel. Annál inkább a lakosság által átadott hasznosítható hulladék mennyiségével. Sokkal több ilyen anyagot kellene beszállítanunk és értékesítenünk, ezért arra kérünk mindenkit, hogy „jól nézze meg mit és hová tesz”.

A szerves hulladékból készült „Szelektív komposzt” termékünk értékesítése megoldott. A lakosság azon része, mely már évek óta használja, visszajár hozzánk. Ők már tudják, milyen előnyei vannak a komposztnak a műtrágyával szemben.

Ha nehézségnek nevezzük a hulladékszállítási és ártalmatlanítási díj mértékét az elmúlt időszakban, arra csak az lehet a magyarázat, hogy nem lehetett versenyezni olyan hulladéklerakással melyre nem vonatkoztak üzemeltetési előírások, monitoring vizsgálatok. De ez már a múlté. Tavaly bezárásra kerültek azok a hulladéklerakók, melyek nem felelnek meg az EU-s előírásoknak. Nem kis problémát okozott ez az érintett települések vezetőinek és a lakoságnak. Meg kellett keresniük, hogy hol fogadják be a hulladékaikat. A 3-4 km-es szállítási távolságból 30-40 km lett és még hulladéklerakási díjat is kell fizetniük. Ilyen távolságra már „kis” utánfutóval is kevesebben szállítják el a hulladékaikat. Több marad a településen, több hulladékot kell elszállítani intézményesen a településről. Azokon a településeken, melyek nem rendelkeznek hulladéklerakóval, most már magasabb díjat kell fizetni és így a miénk lesz az alacsonyabb.

Ha valaki kritikával illeti az árképzést az nem valószínű, hogy tudja a díjmegállapítás szabályait. Kormányrendelet írja elő azokat az elemeket, melyeket kötelezően kell szerepeltetni a hulladékszállítási és ártalmatlanítási díj megállapításakor. Ezen keretek között a négy település képviselő- testületei a legminimálisabb díjat határoz-

ták meg. Ennek kapcsán azért szeretném megjegyezni, hogy nagyon sok olyan hulladék kerül bele a nedves és intim gyűjtő edénybe – és onnan lerakásra, ami hasznosítható lenne. Ilyenkor azért felvetődik a kérdés, hogy talán mégsem olyan magas a hulladékszállítási és ártalmatlanítási díj. Hiszen, ha ezek is megfelelően lennének válogatva és tudnánk értékesíteni, akkor az mérsékelhetné a díj növekedését. A lerakott hulladékok mennyisége csak a kiadásokat növeli (kezelés, utógondozás stb.). Tény az is, hogy hulladékot hasznosítani csak tiszta formában, vagy csak kismértékben szennyezett lehet. Ezért fel kell vállalni a szennyezett csomagoló anyagok tisztítását. A csomagolási hulladékok szennyeződéstől történő megtisztítása nem jelent többlet költséget. Mosogatáskor a mosogatóban a tányérokkal, edényekkel együtt el lehet öblíteni a hasznosítható hulladékokat. Így, csak egy kis többletmunka jelentkezik, melyet a környezetiunk érdekében talán fel lehet vállalni.

A „magasabb” díj a hulladékok kezelése és az azzal összefüggő üzemeltetési előírások miatt volt magasabb, mint a környező és nem ehhez a rendszerhez tartozó településeken. A szolgáltatási díj vizsgálatok mindig figyelemmel kell lenni arra, hogy mit kapunk azért a díjért. Így nem nagyon érdemes összehasonlítani más településeken alkalmazott díjakat a miénkkel. Nem lehet tudni, hogy az adott település önkormányzata a hulladékkezelés költségéből mennyit hárít át a lakosságra és mennyit vállal magára. Akit érdekel ez a téma, az egyszerűen böngésszen az interneten. Egy keresőbe be kell írni a „hulladékszállítási díj” szavakat, és mindjárt lehet látni a pusztá számokat településenként. A jelenleg alkalmazott díj a középmezőnyben foglal helyet, de ha azt vizsgáljuk, hogy mit adunk érte, akkor még lejjebb.

– Hogyan értékeli a Szelektív Kft. és egyáltalán a helyi szelektív hulladékgyűjtés elmúlt közel egy évtizedét?

– Mint az már köztudott, 2001-ben indult útjára Galgahévíz, Tura, Vácszentlászló és Zsámbok településeken a házhozmenő szelektív hulladékgyűjtés. Az akkor még „mindent egybe” jelszót, – tehát azt, hogy minden hulladék kerüljön egy hulladékgyűjtő edénybe – fel kellett, hogy váltsa a „gyűjtünk szelektíven” jelmondat. Nagy kihívás volt ez, hiszen akkor még nem sokat tudtunk a szelektív hulladékgyűjtésről. A pontos tervezés és átgondolt előkészítés eredménye ennyi év után is jól érzékelhető. Fontos azonban megjegyezni, hogy ennyi év távlatában is működni tud a szelektív hulladékgyűjtés. A lakosság, érzékelve a körülöttünk levő környezeti problémát, tiltakozás nélkül elfogadta a megszokottól eltérő és egy kicsit nagyobb odafigyelést igénylő hulladékgyűjtést. A bevezetés időszakában nagyon sokat tájékoztattuk ügyfeleinket arról, hogy milyen hulladékot melyik hulladékgyűjtő edényzetbe kell helyezni, segítve ezzel a háznál történő szelektív hulladékgyűjtést. Köszönet illeti meg a négy település lakosságát, hiszen a rendszer nélkülük nem működhetne. Nagy jelentőséget tulajdonítok annak is, hogy az érintett települések mindenkori politikusai is támogatják a rendszer fenntartását, működtetését. Nem mindenhol van ez így!

A Szelektív Hulladékhasznosító és Környezetvédelmi Kft.-ét az alapoktól, nulláról kezdve kellett felépíteni, működését meghatározni. Nagy eredmény, hogy a Kft. tulajdonosi aránya 100%-os önkormányzati tulajdonban tudott maradni. Az üzemeltetéshez nem kellett magántőkét bevonni, vagy tulajdonosi arányt eladni. Kevés ilyen hulladékkezelő cég van az országban. Az sem közömbös, hogy a térségben 21 főnek munkalehetőséget biztosít. Munkatársainknak nem könnyű a helyzete, hiszen sokféle elvárásnak kell megfelelniük, melyeknek igyekeznek is eleget tenni. Bizonyítja ezt az is, hogy a munkavégzés során nem történt olyan gondatlan károkozás, mely esetben sok pénzt kellett volna kifizetnünk, ami a gazdálkodásunkra is kihatott volna. Az elmúlt évben folytatódó gazdasági válság egyik cég számára sem volt kedvező. A hasznosítható hulladékok átvételei árai csökkentek, az egyéb szolgáltatásainkat (bérprítás, rostálás) kevesen vették igénybe. Az ilyen és ehhez hasonló körülmények mellett is biztonságosan tudtuk ellátni feladatainkat. Gépeinket és esz-

Sándor ügyvezetővel

közeinket folyamatosan karbantartjuk. A szelektív hulladékgyűjtés működtetéséhez nem kellett hitelt felvenni. Mivel a társasági forma kötelez arra, hogy nyereséget termeljünk, így az elmúlt évben is eleget tettünk ennek. Nagyon fontosnak tartom, hogy a szelektív hulladékgyűjtési rendszer tovább működjön, hiszen a lakosság nagy részének már beilleszkedett a mindennapjaiba, valamint környezetünk is elvárja tőlünk.

– Talán nem túlzás, bizonyos értelemben megelőztük a korrunkat, amikor ezt a rendszert tíz éve – az országban az elsők között – megálmodtuk és megvalósítottuk itt, a Galga mentén. Mennyiben volt nehéz ez az „úttörő” szerep? – Nagyon jó időpontban történt a megvalósítás, ha másra nem is gondolunk egy potenciális szennyező forrás elkerült a turai ivóvízbázis kellős közepéből. Ezzel védve a még mai napig is kezelés nélkül szolgáltatott ivóvizet az elszennyeződéstől. A másik szempont lehet a látvány, hiszen aki Turára, ill. Zsámbokra érkezett, elsőként a „szeméttelppel találkozott”, amelynek látványa nem kelthetett jó benyomást. A Vasútújtelepen őket pedig azóta nem teríti be a korábban mindig füstölő szemetes.

Az elmúlt időszak „nagyfokú jóléte” a hulladékok mennyiségének növekedését eredményezte, a régi rendszerrel már nem is lehetett volna begyűjteni a hulladékokat. A hatvani úti „szemetes” véges kapacitását akkor 2-3 évben lehetett meghatározni és új megoldást kellett volna találni. Az akkor már érvényben levő környezetvédelmi törvény szigorú feltételek mellett szabályozta a hulladékkezelést. A törvény 1996-ban még engedte, hogy 20 ezer fő hulladékkezelésére létesüljön az új hulladéklerakó telep, ma már 100 ezer fő volna az alsó határ. A térségben bevezetett rendszer Magyarországon nem létezett és még máig is egyedülállónak tekinthető. Nem érzem nehéznek az elmúlt időszakot, bár nagyon sok munka van abban, hogy a jelenlegi szintre fejlődünk. A szerves hulladékból olyan terméket tudunk előállítani, ami hasznos a talaj számára és nyereséget termelhet a használójának. Korábban ez is a szeméttelpepen végeztek, ahol csak foglalta a helyet. Azt, hogy a tejföls-, joghurtos dobozokat stb. el kell öblíteni, ma már beépült életvitelünkbe, szinte észre sem vesszük. Nem nevezném hátránynak azt sem, hogy az elkényelmesedett világban egy kis fegyelmezettséget is tanúsítanunk kell.

– Nem lehetne még inkább környezettudatosságra szoktatni az itt élőket azzal, ha bizonyos mennyiségig ingyenessé tennék a telepre kiszállított hulladék átvételét – tehát, ha az emberünk betesz egy zsák szemetet, ami már nem fér a kukába és azt kiviszi? Ezt sokan hiányolják – és talán az útszéli szemétkupacok is megfogyatkoznának...

– A regionális hulladéklerakó és hasznosító telepre kiszállított hulladékok közül csak a nem hasznosítható hulladékok lerakásáért kell fizetni bruttó: 1 Ft/kg-ot. A hasznosítható és komposztálható hulladékok elhelyezéséért nem kell fizetni. Az egy forint jelképes összeg, mert már maga a gépindítás több mint egy forintba kerül. Megjegyzem, hogy legtöbbször a lakosok, a telepre vegyesen kiszállított hulladékok közül az újrahasznosítható hulladék külön helyre történő lerakását nem vállalják, mondván „nincs nekem erre időm”. Így azok is a fizetős depóniába kerülnek. Ebből arra lehet következtetni, hogy mégsem olyan sok az az 1 Ft/kg.

– Változott-e az elmúlt években az itt élők szelektív gyűjtési szokása? Mire van szükség a tartós szemléletformáláshoz?

– Mindenképpen változott, hiszen egyre többen kapcsolódnak be csak még nem teljes alapossággal, ahogy utaltam rá. Lassan megpróbálják, hogy mennyire alkalmasak erre a feladatra és utána rájönnek, nem is olyan bonyolult. Azonban tudjuk, soha nem lesz teljesen 100%-os a rendszer. Főleg az eddig még a nem csatlakozottaknak, de természetesen a rendszerben résztvevőknek is, rendeztük meg tavaly nyáron a nyílt napunkat. Az érdeklődés azonban elmaradt. Lehet, hogy úgy gondolták sokan, ők már mindenhez értenek, és nem kell nekik a tájékoztatás.

– Van-e a turaihoz hasonló rendszer itthon, hol és hogyan működik? Kapunk-e a szaktárcától, uniótól támogatást a szelektív gyűjtésért?

– Ma Magyarországon nem tudok olyan rendszerről, mely olyan lenne, mint a turai. De olyan begyűjtési mennyiségről sem, mint a turai. Messze az országos átlag felett kerül begyűjtésre és értékesítésre a hasznosítható hulladék mennyisége a térségből. Egyedülálló a rendszer és éppen ezért nagyon sokan látogatnak el hozzánk és nézik meg működésünket. Sem a szaktárca, sem pedig az EU nem támogatja az üzemeltetést. A "szennyező fizet" elv érvényesül, tehát a hulladék kibocsátójának kell a költségeket fizetni. A rendszer fejlesztéséhez azonban lehet pályázatot benyújtani, gépek és eszközök vásárlására.

A hulladékok kezelése során a technológiai és hulladékgyűjtő járművek erős igénybevételnek vannak kitéve, ami előregedéshez és elfáradáshoz vezet. A négy település önkormányzatai úgy döntöttek, hogy pályázatot nyújtanak be a KEOP-7.1.1.1 kódszámú, térségben kialakított települési szilárdhulladék gazdálkodási rendszer fejlesztésére. 3 db hulladékgyűjtő célgépre, 1 db mobil aprítógépre, 1 db árokásó és rakodó gépre, meglévő hulladékválogató gép garatának átalakítására, valamint 200 db házi komposztáló keretre pályáznak. A kétfordulós pályázat első fordulójára gesztorként Galgahévíz önkormányzata nyújtotta be a pályázatot. Az első fordulós pályázat kedvező elbírálásban részesült és 4.100.000 Ft támogatást ítélt meg a projekt előkészítéshez. A második fordulóra már létre kellett hozniuk az önkormányzatoknak a Tura és Térsége Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulást, mivel a második fordulóban a pályázó szervezet a Társulás lesz. A gép- és eszközbeszerzés értéke várhatóan nettó: 219.495.300 Ft, melyet az EU és a Magyar Állam 70 %-os támogatással, a Társulás önkormányzatai 30 %-os saját forrással valósíthatnak meg. A pályázatot február második felére kell benyújtani. A fejlesztés pozitív elbírálás esetén 2011 decemberéig realizálódna.

Ha ez a fejlesztés megvalósulhatna, akkor nagy biztonsággal fenntartható lehetne a következő tíz év szelektív hulladékgyűjtése és újrahasznosítása. Ennek hiányában az előregedő gépek egyre növekvő karbantartási és felújítási igénye még jobban megdrágítaná a hulladékszállítás és ártalmatlanítási díjat, hiszen a fejlesztést az önkormányzatok saját forrásból nem, vagy csak hosszú idő elmúltával tudnák véghezvinni.

– Hogyan képzeli el néhány év múlva a cég működését? Mik az álmok, mik a realitások?

– Bízom a pályázat második fordulójának sikerében, a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés további magas színvonalában. Környezetünk védelme közös érdek és ezért a lakosság szelektív hulladékgyűjtésére továbbra is számítunk. Szeretnénk, hogy azok a lakosok, akik még mindig idegenkednek a hulladékok különgyűjtésétől, minél hamarabb csatlakozzanak A Szelektív Kft. jövőbeni működését befolyásolja a fejlesztés, valamint a gyakran változó törvényi szabályozások. A rendszert továbbra is szükséges fenntartani, ami úgy gondolom közös feladat, melyhez elengedhetetlen a lakosság szerepvállalása. Az eddig elért eredmények magukért beszélnek, mely az itt élők nélkül nem jöhetett volna létre. Köszönet érte!

Pálincás Ildikó

A tural otthon gazdag történelmi könyvtárában

Fotó: Seres Tünde

A 2. MAGYAR HADSEREG

Múltidézés Sára Sándor filmrendezővel

Sok helyen leírták már, de a nemzeti ünnepnapokat kutatva minduntalan megállapítható, hogy a 20. századi magyar történelem eseményei nem a dicső múlt emlékei között foglalnak helyet. Az ehhez a korhoz kapcsolódó „jeles” napokra inkább illik az „emléknap” jelző, mint az „ünnepnap”. Nincs ez másként a 2. magyar hadsereg emléknapijával sem, ami hivatalosan január 12-e. A '80-as évek elején Sára Sándor Kossuth-díjas filmrendező és operatőr több száz túlélővel és özvegyvel készített interjút az akkor történelekről. Az öt részes Pergőtűz című mozifilmben, valamint az ebből készült huszonöt részes Krónika c. sorozatban is sok turai katona és özvegy tűnik fel. A voronyezsi katasztrófa emléknapija alkalmából beszélgettünk a neves rendezővel, aki nemcsak Turán, de országosan is talán a legtöbbet tud a 2. magyar hadseregről, melyet kimerítő alaposággal, hitelességgel és őszinteséggel dolgozott fel. S egykori jobb időkből arról álmódott, hogy egyszer játékfilmet is készít a méltatlanul elfeledett és eltagadott apokaliptikus történelmi eseményről, mely mondhatni egyfajta népihír volt.

S.T.: A szerkesztőségünknek egy szovjet hadifogságot megjárt idős ember, a Turai Hírlap 2003 februári számában Takács Pál tollából már bemutatott Gábor János üzenete és az évek óta meg nem tapasztalt bótömeg felidézte bennem azokat az emlékeket, mikor kezdő műv.ház vezetőként levélben kaptam egy országos felhívást a doni hősökre való megemlékezésre, melyet lelkes titánként meg is tettem műsor keretében 1995. január 12-én. Ez volt az első alkalom, hogy szerveztem, az esemény nagyságát megillető formában emlékezett Tura települése a Don-kanyar elesettjeire és túlélőire. Ekkor Turán először vetítettük Sára Sándor 1982-ben készült Pergőtűz c. dokumentumfilm-sorozatának részleteit, válogatva a turai visszaemlékezőkkel, többségében hadiözvegyekkel készített riportokból. A Vigyázó Kör a '90-es évek elején belső terjesztésű füzetekben archiválta néhány turai adatközlő emlékeit a II. világ-

háború Turát érintő eseményeivel, a hadba hívásokkal kapcsolatban, valamint tiszteletbeli tagjaivá nyilvánította 1995 júniusában azokat a hazatért túlélőket, akik akkor még az élők sorában voltak: Sára József, Csehó Pál, Maczkó Mihály, Szota György. Aztán az évek folyamán elmaradtak a megemlékezések, s most ismét belénk nyíllalt: Bizony, január 12. volt a doni hősök emléknapija, s február 9. a végső tragédia, a voronyezsi katasztrófa ideje. Jól gondoljuk, hogy a hallgatás, az elhallgatás országos sajtóság? Mintha – ellentétben néhány hangzatos emléknappal – nem harsogott volna erről a média? Tisztelet a kivételnek, az m1 rövid megemlékezésének ill. a Sztálingrád c. háborús film műsorra tűzésének és a Duna TV-nek, mely ismét vetítette a Krónika c. sorozatot. Csoóri Sándor után szabadon úgy is kérdezhethetnénk, hogy az igazság történelemmé válhatott? – kezdtük turai otthonában a beszélgetést Sára Sándorral.

– Nem igazán. Elég szomorú, hogy elfelejtődik, mert 140 ezer ember hiánya nem csekély. De a hiány ennél sokkal több, hiszen a veszteséghez az is hozzá tartozik, hogy ezeknek a férfiaknak nem lettek utódaik. Ez különösen óriási szám ebben a helyzetben, ilyen viszonyok között, amiben most vagyunk, mikor tudjuk hogyan fogy a magyarság, hogyan vagyunk és leszünk egyre kevesebbek. Erről egyrészt meg kell emlékezni, másrészt a tanulságait is le kell vonni. A köztudatban Voronyezs terjedt el, de a magyar hadtestek a turaiak a 7. hadtestben szolgáltak) védtek egy 200 km-es szakaszt, melynek csak az északi pontja volt Voronyezs. A Don-kanyarnál azonban voltak különböző hídfőállások.

Amikor ez a tragédia megesett a 2. magyar hadsereggel, az akkori államvezetés félt attól, hogy lázadás lesz, ha kiderül a tömeges embervesztés valódi mértéke, ezért igyekeztek a tényeket tompítani. Aztán jött a háború további menete, a háború vége, rárakódtak különböző rétegek, ami ennek az elkendőzésnek lehetőséget adott. Az írók, a költők, akik a legérzékenyebben reagálnak a történelmi sorsfordulatokra, alig hagytak irodalmi lenyomatot erről. Jóformán nincsenek versek sem.

Az én dokumentumfilmjeimben mindig „terra incognita”, ismeretlen területek voltak, így törvényszerű volt, hogy eljutunk a Don-kanyarhoz. Mikor hozzákezdünk, egyedül Nemeskürtynek volt a Requiem egy hadseregért c. 1973-ban megjelent könyve e témáról, amit vele legalább háromszor átíratott a politikai vezetés, így az sem lehetett teljes értékű. Ő már eleve kozmetikázott harctéri jelentésekre alapozta könyvét. Mivel én a hitelességre törekedtem, úgy építettem fel a film szerkezetét, hogy amit az egyik ember elkezd, azt egy másik ill. harmadik társa fejezi be. Ahogy elindult a forgatás, láttuk, hogy egyre bővül az anyag. A dokumentumfilmem én sosem szorítom keretek közé, hanem hagyom, hogy az anyag el kezdjen élni. Így lett végül huszonöt részes a film. Azt akartuk, hogy az egyszerű katonától a vezérkari tisztig, a tüzértől a gyalogosig, a különböző hadtestekben szolgálók mind-mind nyi-

latkozzanak meg. Aztán mikor elkészültünk és elkezdtek vetíteni, jöttek a botrányok. Szovjet nyomásra menet közben betiltották a vetítést. Az egyik ok az volt, hogy a munkásmozgalomról nem készült ilyen hosszú film, akkor hogy mertünk éppen erről a témáról.

S.T.: Említette, hogy tudatos szerkesztéssel, vágásokkal támasztotta alá az elmondottak megdöbbentő azonosságát. Korábbi interjújában olvastam, hogy ilyenkor az döntött, ki mondta el ugyanazt érdekesebben, ill. érthetőbben, jellegzetesebben és érzékletesebben. Ha a turaiakra gondolunk, mondana egy példát, amiért éppen arra a konkrét személyre esett a választás.

– Az ember olyan helyre ment el, ahol volt ismeretése, mert a Kádár-korszakban ismeretlenül egy szót sem lehetett volna kicsikarni az emberekből. Megkértem anyámat, hogy kutassa fel az érintett turai férfiakat és nőket. Ő nyakába vette a falut, így került mikrofonvégre Szilágyi József, Szilágyi Mihály, Turcsányi Tibor, Sára József, Sándor János, Kardoss Imréné, Gólya Mihályné, Morvai Ilona, Nagy Tóth Istvánné, Dányi Józsefné, Lénárt Bözse néni. A Pergőtűz 5. részének vége felé szerepelnek a turai asszonyok, akik elmesélték, hogy még jósnőhöz is elmentek. Nekem nagyon tetszik a film vége – bár saját filmem, de a végét nem én találtam ki -, amikor az egyik turai asszony, Gólya Mihályné megfogalmazza, hogy ő minden évben misét mond a hősökért és valahogy így szól: - Megérdemlik, mert jó emberek voltak, hősök voltak.

K.T.: Úgy tudom, hogy a 2. magyar hadseregről játékfilmet is szeretett volna készíteni. Milyen indítatásból született az ötlet és milyen készültségig jutott el? Látott egykor valami konkrét lehetőséget a megvalósításra?

– Nyolc-tíz éve, amikor a Duna TV-nél befejeztem elnöki ténykedésemet – és valóban azt hittem, hogy még forgatok néhány játékfilmet -, írtam egy vázlatot, melybe összeszedtem a játékfilmre is átvihető legfontosabb részeket, cselekménymenetet. Ezt egy írónak – mert én írókkal szeretek dolgozni – meg kellene írni forgatókönyvvé. A játékfilm ötletének az a magyarázata, hogy a történelmi dokumentumfilm közönsége megáll a magyar nyelvhatáron. Ha feliratozzák, akkor még az a képi információ is elveszne, ami egy arcról leolvasható, szinkronizálásnál gyengül a hitelesség. A játékfilm viszont túlmutat a nemzeti határokon, fesztiválokra eljuthat, nemzetközi forgalmazásba kerülhet.

K.T.: Milyen lenne a szerkezete, cselekménye? Egy emberi sorson keresztül mutatná be az eseményeket, vagy párhuzamos történetek mentén rajzolna történelmi tablót? Milyen stábot képzel el?

– Az ember ilyenkor próbál személyes sorsot érinteni, azaz nem egy belterjes film lenne. De az ok, ami miatt abbamaradt ennek a megírása, hogy végiggondoltam az óriási költségigényét, hisz telet, harcot, csatajeleneteket kellene produkálni. A téli forgatás az egyik legköltségesebb, hisz a korai sötétedés miatt a hasznos forgatási idő roppant kevés. Nem kellene okvetlenül eredeti helyszínre utazni, megfelelő lenne közelebb is, ahol tartós a tél. A színészek tekintetében azt mondhatom, hogy van nagyon sok tehetséges fiatal, akiket ki tudnék választani.

S.T.: Beleolvasva az ideai filmszemle szakmai vitáiba, úgy tűnik a magyar filmgyártás finanszírozása romló tendenciát mutat...

K.T.: Ha a korhű látványt digitális technikát is felhasználva idéznél elő, nem lenne

A filmből készült Pergőtűz c. kötet 1983-ban szinte nyom nélkül eltűnt a boltokból politikai döntésre. A változások idején, 1988-ban újra kiadták egy egyszerűsített változatát.

költségkímélőbb? Vagy elzárkózna effajta újszerű megoldástól?

– El nem zárkózna, mert valamire alkalmas, de sajnos ezáltal nem lenne olcsóbb. Nem nagyon hiszem, hogy ezt a nagy költségvetésű filmet megfelelő finanszírozás híján azon a színvonalon el tudnám készíteni, ahogy megálmodtam. Hiszen az is kötelezi az embert, amit már eddig megalkotott.

S.T.: A 2. magyar hadsereggel egyedüli misszióként foglalkozik?

– Ha nem is egyedüliként, de túl sokan nem vagyunk. Dokumentumfilmes eszközökkel úgy gondolom kimerítettem a témát. Az írásos munkák közül én Stark Tamás történész tanulmányait ismerem.

S.T.: Ha ítéletet kéne alkotni a doni tragédiáról, mit fogalmazna meg?

– A legfőbb kérdés az, hogy miért kellett nekünk ott lennünk. Mit kerestek a magyarok több száz kilométerre hazájuktól? Ezt az ott harcoló katonák is feltették maguknak. Persze a jelenlét elkerülhetetlen volt, mert a világ kettészakadt orosz és német táborra. Ma is feltehető a kérdés, hogy mit keresünk mi pl. Afganisztánban? Jó, persze magyarázza valahogy a politika. Túl a háború értelmetlenségén, joggal kérdezhetjük: miért?

S.T.: A doni helyzet kapcsán is – ahogy korábban nyilatkozta – egy csatlós, sodródó nemzet voltunk. Ez általában véve is igaz a magyarokra?

– Azért nem mondanám. Még az előbb említett miért?-ek ellenére is azt le kell szögezni, hogy az ott harcoló katonák hősként haltak meg és nem fasisztaként, ahogy az elvtársak gondolták.

S.T.: A '80-as években a megkérdozettekben még a félelem munkált. Ma van-e olyan történelmi téma, melyről esetleg félnének nyilatkozni az emberek? Egyáltalán történelmünket tekintve, melyek a mai magyar film hiányterületei?

– Én inkább most pont azt érzem, hogy sajnos a beszédnek nincs következménye. Olyan gazdag és tragikus a történelmünk, hogy van benne néhány filmre való jó anyag. Például a II. világháborúról nem született túl sok jó film. Ami említésre méltó, az Kovács András: Hideg napok, Kósa Ferenc: Hőszakadás, Keleti Márton: A tizedes meg a többiek. Hébe-hóba van valami film a háború utántól '56-ig, pedig akkor tették tönkre a falut, a parasztságot. Én '56-ról is csak aféle évfordulós megrendelésre készült filmeket láttam. A Kádár-korszak lényegéről és a rendszerváltozásról sincsen. Hiány az rengeteg van. Van min munkálkodni. Nem csak a filmes szakmában, a közéletben is. Rendet kell csinálni. Szívós munkával kikecmeregni abból a gödörből, ahová bevezetett bennünket a 40 év uralkodó kommunista vezetése.

S.T.: Mit tehet ezért az egyes ember?

– Mindenki ott ahol van, mondja el a véleményét, álljon ki érte, cselekedjen. A gyerekeink jövőjét alapozzuk meg. A mi generációnké azért lett olyan rossz, mert azt a szocializmus, a kommunizmus alapozta meg. Amit viszont most létre tudunk hozni, a gyerekeink átkoznak vagy áldanak majd miatta.

Seres Tünde – Köles Tamás

„ÉS MA IS VÁRJUK, A SÍRIG VÁRJUK, TALÁN MÉG HOLTUNK UTÁN IS VÁRJUK, HOGY HAZATÉRJENEK, HOGY HAZAJÖJJENEK.” KARDOSSNÉ

SANGUIS MARTYRUM

Barczi Zsolttal az új CD-jükről beszélgettünk

A KITEZ, azaz a Kaszap István Turai EmlékZenekar legújabb lemezének a címe magyarul: *A mártírok vére – zenés ballada*. Alcímként az szerepel: *A magyar katolikus papok és szerzetesek vértanúsága a XX. századi diktatúrákban*. A dalszerző és szövegíró: Barczi Zsolt, a zeneszerző: Piller Benjámín. A kórusfeldolgozást Piller Benjámín és Kómár István végezte, a hangszerelés és hangfelvétel pedig Nagy Roland és Piller Benjámín munkáját dicséri. A felvételeken egyházmegyei papok és szerzetesek is közreműködnek, köztük a turai plébános, Palya János is. A sok információt tartalmazó lemezbortóhoz még mellékeltek egy füzetet is, amelynek szövegét Dr. Varga Lajos váci segédpüspök állította össze a nyolc vértanú életrajzából és a kor elemzéséből.

A zenekar már több helyre kapott meghívást, a fellépéseik programját tervezik, remélhetőleg a nyár folyamán Turán is sor kerül a bemutatásra. A CD kapható a Csilla Fotóban és a sekrestyében szentmisék után. A lemez Barczi Zsolt szerzői kiadásában jelent meg, ő válaszolt a feltett kérdésekre.

– A 2006 elején alakult együttes első CD-je, „Ablak a fényre” című oratórium volt, mely még az év végén jelent meg. Olyan életérzést sugall, ami azt üzeni, hogy van remény a kiút-talanságból – fogalmaztál akkor. Most viszont tragikus történetekről szól az albumod. Ezzel mi volt a szándékod?

– Ez az album azoknak állít emléket, akik a kommunista diktatúra idején áldozták életüket Krisztusért, az Egyházért. Megjelenésének aktualitást ad az is, hogy XVI. Benedek pápa meghirdette a Papság Évét.

– A vértanú magyar katolikus papokkal és szerzetesekkel keveset foglalkozik a történetírás. Úgy tűnik, mintha senkinek sem lett volna érdeke, hogy ezek a történetek felszínre kerüljenek, beszélni is alig volt szabad róluk. Nehezen nyíltak meg a visszaemlékezők is, sokan féltek a következményektől, de az egyházi levéltárakba is nehéz volt a bejutás. Már-már többet tudunk az ügynöki munkára kényszerített egyházi személyekről, mint a hitük mellett kitartó, meghurcolt papokról, szerzetesekről vagy apácákról. Amit tudunk elsősorban a 2002-ben elhunyt Hetényi Varga Károlynak köszönhetjük, aki a Papi ill. szerzetesi sorsok a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában című könysorozatában összesen 2010 üldözöttnek állított emléket. Téged mióta foglalkoztatott ez a kérdés?

– Azt a történelmi tény, hogy az 1948-ban választási csalással hatalomra kerülő kommunista diktatúra az Egyház erőszakos felszámolását tűzte ki célul, mindenki előtt tudott volt, hiszen nem csináltak belőle titkot, sőt még dicsekedtek is vele. A nyugati demokráciában felfoghatatlan a kommunizmus okozta kár, amit a gazdaságban és az emberi életek ellen elkövettek. Ezért is nézték sokszor érthetetlen közömbösséggel azt a heroikus küzdelmet,

amit a diktatúra alá vont nemzetek folytattak az embertelen szem ellen 40 éven keresztül. Hazánkban időközben felnőtt egy második generáció, amelynek szintén nincs fogalma erről az időszakról. Az idősebbek közül is kevesen tudják, hogy nem csak a Rákosi-érában, az 1950-es évek közepéig dühöngött az üldözés, hanem jóval később, több hullámban a '80-as évek közepéig tartott. Természetesen akkor már kifinomultabb módszerekkel, de zaklatással, fenyegetéssel, papok erőszakos áthelyezésével továbbra is éreztették a hatalmukat. Sokan azt sem tudják, hogy a '70-es

évek közepén még ült börtönben pap, lelkipásztori tevékenysége miatt. Különösen az ifjúság-nevelés számított súlyos véteknek, de a kórházi betegágyak mellett sem túrték meg őket. Szükséges, hogy ne feledkezzünk meg azokról az egyházi emberekről, akik életükkel, egészségükkel vagy személyes szabadságukkal fizettek a hivatásukból fakadó hűségükért. Az Országgyűlés 2000. június 13-án határozatot fogadott el arról, hogy minden esztendő február 25.-e a Kommunista áldozatok emléknapja lesz. Jelentős lépés az emlékezésre. A magyar történeszek sokat tettek az elmúlt húsz évben, azért, hogy a kommunista hazugságok és torzítások után a közvélemény igazabb képet alakítson ki nemzeti tragédiánkról.

– A lemezen megénekelte nyolc vértanúnak különböző korokban, de ugyanazon szellemiségű gyilkosok keze által kellett meghalniuk. Miért éppen róluk írtál? Miért választottad őket a közel háromszáz közül?

– Azért, hogy tudott legyen! Kettő papot, Kósa Józsefet és Hornyik Károlyt Szamuely terrorcsoportjának egyik tagja ölt meg 1919-ben; Salkaházi Sára szociális testvért a nyilasok végezték ki 1944-ben; Romzsa Tódor püspököt a KGB gyilkolta meg 1947-ben; Vezér Ferenc Előd szerzetes papot koncepciók per alapján végezték ki 1951-ben; Dr. Mészleányi Zoltán püspök 1953-ban (vagy már 1951. március 4-én?) börtönben hunyt el a bántalmazások következtében; Sándor István szalézi testvért 1953-ban végezték ki koholt vádak alapján; Kenyeres Károly Lajos tiszavárkonyi plébánost 1957-ben a Tisza parton ölték meg. Az Egyházban mindenki megszervezte az üldözést, senki sem volt biztonságban: a legfelsőbb vezetéstől a falusi káplánig, a hitüket gyakorló egyszerű embereig mindenki. De ugyanez a sors várt a trianoni határon túlra szakadt testvéreinkre is. Különösen a délvidéki magyarokra, ott 30-40 ezerre tehető a Titó partizánjai által megölt magyarok száma.

– 2009. október 31-én először került sor boldoggá avatásra az esztergomi bazilikában. Mészleányi Zoltán vértanú püspököt avatták boldoggá, akinek alakja különleges helyet foglal el magyar szentjeink és boldogjaink sorában. Ugyanis Ő az első, aki hazánkban a sztálinista egyházüldözés áldozatai közül a boldogok sorába emelkedik. Mi Mészleányi püspök üzenete és öröksége számunkra, mai katolikusok, mai magyarok számára?

Borító: Mimi Málna Bt.

– A lemezhez mellékelt füzetből kiolvasható, hogy tragikus sorsuk elkerülhető lett volna, ha így vagy úgy, de mentették volna a bőrüket, disszidáltak volna, elhagyják híveiket, vagy együtt működnek a hatósággal és belülről rombolják az egyházat. Mészlányi Zoltán tudta, hogy az életével fizet, ha Mindszenty József bíboros 1948-as letartóztatása és bebörtönzése miatt a megüresedett hivatalt átmenetileg betölti. A kommunista politikai hatalom saját jelöltjét akarta ráerőltetni a Káptalanra, de 1950. június 17-én a kanonokok nem azt választották meg, hanem Mészlányi Zoltánt. Két hét múlva letartóztatták, a politikai rendőrség elhurcolta vádemelés nélkül. Embertelen körülmények között tartották fogva a Kistarcsai gyűjtőfogházban, ahol belehalt a kínzásokba. Halálának időpontja ma sem egyértelmű. A hantolásának helyét is évekig titkolta a hatalom.

– *Sokáig kellett várni a vértanú Apor Vilmos (1997), Romzsa Tódor (2001), Salkaházi Sára (2006) és Mészlányi Zoltán (2009) boldoggá avatására. Várják a hívők Mindszenty József boldoggá avatását, de nem csak a bíboros úr ügye híződik, hanem a börtönre ítélt Márton Áron erdélyi püspöké, Endrédi Vendel zirci apáté, a győri karmelita Marton Marcellé, Bremner János 1957-ben meggyilkolt szombathelyi papé, három szalézi szerzetesé, a '45-ben szovjet katonák által agyonlőtt Bódi Mária Magdolnáé. Miért ismeri el ilyen lassan az Egyház a vértanúságot? Félő, hogy amikor a döntés megszületik már kevesen emlékeznek!*

– Az egyház több szempont alapján hosszasan vizsgálja, hogy az illető személy – pap vagy világi – hősi fokon gyakorolta-e hitét, vértanúsága valóban a híveiért hozott áldozatából fakadt-e. A még elő tanúk meghallgatásával és különböző okmányok felkutatásával, ez időigényes folyamat. Hozzá teszem, az elmúlt rendszerben esély sem lett volna rá, hogy az egyház boldoggá avatási folyamatot indítson el a vértanúk ügyében. Hiszen az őket elítélők és végrehajtók közül még ma is sokan élnek, legtöbbje kiemelt jövedelmezéssel jólétben, gazdagságban. Szomorú története ez hazánknak. **A korról bővebben a kommunizmus áldozatainak emléknapiján, február 25-én este 7 órakor a Plébánián lesznek előadások.**

– *Van egy olyan közmondás, hogy „Sanguis martyrurum semen christianorum”, magyarul: a vértanúk vére a kereszt-*

FEBRUÁR 25-ÉN
a KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAINAK
EMLÉKNAPIJÁN
este 7 órakor ismeretterjesztő
és megemlékező előadások lesznek
a turai plébánián

ténység magva. Kikeltek ezek a magvak? Oly korban élünk, mely félfő, további áldozatokat követel. Christoph Schönborn bíboros azt mondta, hogy „végéhez közeledik az európai kereszténység korszaka”. Palya János legutóbbi interjújában ehhez hozzátette, hogy „ez a haldoklás már látszik Magyarországon”. Rosszabb lesz, mint volt?

– Ha a jelent vizsgáljuk, akkor valóban riasztó képet kapunk. Európa – beleértve hazánkat is – mély erkölcsi válságban van. Elvetette tradicionális erkölcsi értékeit, hitelenné vált. A fiatalok érzelmileg szegényednek, növekszik bennük az erőszak, a felnőtt társadalmat a pénz és a hatalom utáni sóvárgás köti gúzsba. Hiányoznak a kiváló példaképek. Pedig vannak, ha csak a lemezen megénekelt nyolc vértanú egyházi személyre gondolunk, a hit, az erkölcsi tartás, a közösségért érzett felelősség példaképei ők.

– *A lemez anyaga „zenés ballada”-ként van meghatározva. Ez sem igazán optimista.*

– A műfaji besorolás bizonyos műveknél nem egyszerű. Mást hall ki a közönség, és mást az elemző. A mi munkánkra is ez jellemző. Van aki azt mondta, inkább szimfonikus rock, mint könnyűzenei ballada. Számunkra nem a meghatározás a fontos. Emberi szemmel nézve valóban tragikus sorsokat éneklünk meg, ami nem optimista, de az üzenete mindegyiknek a köszönet és a hála. Köszönet Istennek, hogy ilyen nagyszerű embereket adott nekünk, a magyar Egyháznak, és hála, hogy ők munkatársai lehetnek a Teremtőnknek, emberek maradtak a legsúlyosabb áldozatok árán is. Olyan igazságok mellett álltak ki, amelyek nélkül nem lehet ember módján élni a földön.

Kuti József

Ebben a hónapban is folytatjuk barátságunkat a világhálón, amikor is a Kaszap István Cserkészcsapat honlapjával foglalkozunk behatóbban. Az oldal a www.1032cscs.extra.hu címen érhető el.

Első pillantásra egy egyszerű, letisztult, könnyen áttekinthető honlap tárul elének, ami csak néhány helyen mutat némi átgondolatlanságot. A jobb oldali menük felosztása logikus, szinte minden területet lefed, ami iránt a gyanútlan internetező érdeklődhet. A „Cserkészlet” menüpont további felosztása dicséretes, viszont még így is igen nagy mennyiségű információ marad „egy kupacban”. Főleg a magyarországi cserkészlet történetét taglaló részt lehetne könnyebben kezelhetővé tenni; pl. azzal, ha a szöveg elejé mintegy tartalomjegyzékként fel lenne sorolva az összes bekezdéscím. Ezeket pedig „hiperlinkelve” az adott bekezdéshez ugrana a böngésző (úgy ahogy később látni fogjuk a „Cserkész-” és „Katonadalok” menüpontoknál). Enélkül azonban nehezen találja meg a történelem iránt érdeklődő pl. a II. világháborúra vonatkozó bekezdést. Ez az „ömlesztett” szöveg probléma előjön a „Csapattörténet”, a „Kaszap István” és a „Táboraink” életét bemutató menüpontnál is. Érdemes vagy rövidíteni

„Tura a világhálón”
www.1032cscs.extra.hu

a szövegeken, vagy a megfelelő linkelés tagoltabbá tenni azt.

Egy másik furcsaság a „Táboraink”, a „Képek” és a „Tudástár” menüpontoknál jelenik meg. Ezekre a menükre kattintva további opciók jelennek meg jobbra, az eddigi menüpontok alatt. Annyiban zavaró ez a megoldás, hogy az átlagos netező mire eljut ezekig a menükhöz, már megszokta, hogy az új információ a középső mezőben jelenik meg. Szerencsésebb lenne talán itt is a fentebb említett megoldással a középső mezőben taglalni és felsorolni az új opciókat. A „Tudástár” menüpont mindegyiknél nagyon hasznos is; aki nem jártas

a csomózási technikákban, vagy javítani szeretné nyakkendő-kötési képességeit, az megfelelő tananyagot találhat itt a szépszájú katonai- és cserkészdal mellett. A honlap egy része angolul is megtalálható, ami ugyan nem sok szöveget ölel fel, de mindenképpen hasznos ötlet és követendő példa.

Az oldal összességében nagyon informatív és – a fenti hibákat leszámítva – jól szerkesztett. Gazdag képtárral rendelkezik, ami a sok olvasnivaló mellett betekintést enged a turai cserkész világába.

Köles Tamás

Szénási Tibor Bertalan „Tosko”

Tura utolsó cigányprímása (1930–2010)

**Tisztelt Gyászoló Család!
Rokonok, Barátok,
Ismerősök!**

Még lelkiünkben liktetnek a karácsonyi dallamok, még a szeretet ünnepeinek hatása alatt vagyunk készülve a jókedvű tavaszvárásra a farsangra, s íme egy váratlan esemény átírja napjainkat, áthangolja érzelmeinket, megállásra és gondolkodásra készít bennünket. Megállunk mindennapi tevékenységünkben, mert egy apa, egy jóbarát, sokunk által tisztelt muzsikus végleg letette hegedűjét és vonóját a Teremtő lába elé, megértve és elfogva az ember életének korlátját.

Szénási Tibor Tosko meghalt. Élt 80 évet – írták a kopsorsóra. Erre a hívó szóra jöttünk most ilyen sokan végső búcsút venni attól az embertől, akinek életútja példát, erőt adhat, felidézve a vele töltött perceket, órákat.

„Völgyet nézni állj meg a hegytetőn,/Az életet tanul a temetőn./ Figyelj reám, ki nem mozdítok ajkat,/ Mert jól tanít immár az./ Ki mindörökre hallgat.” De hogyan taníthat az, kinek egyetlen eszköze a zene iránti elkötelezettsége? Mi is feltesszük a kérdést, mint tette azt Petőfi Arany Jánoshoz írt levelében. „Ki volt a tanítód, hol jártál iskolába/ Hogy lantod ily mesterkezekkel pengeted?/ Az iskolában nem tanulni ilyet,/ A természet tanított Tégedet!” Igen, az élet iskoláját járta, – s most a legnagyobb, az utolsó vizsgálóhoz érkezett.

Indultak évei a Cigánysor – ma Magdolna utca – egyik piciny, közel 20 m²-es portájáról, egy 4x3 m-es kis házból. A hat testvér közül a zene, a hangszer Tibor lelkét érintette meg, Őt vonzotta magához egy életre. A felcseperedő gyermek – miközben a család megélhetése érdekében keményen kivette részét a napszámos munkákból, csodálattal figyelte Miklós nagybátyja hegedűjátékát, szívta magába a zenei alapokat. Az 1940-es és 50-es évek nem tették lehetővé számára a hivatásos zenei pályát. De belső indíttatásból érezte azt, amit Bárdos Lajos tanár úr megfogalmazott: „Zene nélkül lehet élni, de nem érdemes!!!” A családalapítás és önálló lakáshoz jutás kényszeréből erényt kovácsolva vállalta a napi ingázást Pestre. Az építőipari munka bizony nem a hegedű és a nagybőgő húrjaihoz tornáztatta ujjait, mégis évtizedeken keresztül odaadással szolgálta az időközben kilenc gyermekkel megáldott család fenntartását. Mivel a napi 8 órás munkából akkor sem lehetett ilyen nagy családnak megélhetést biztosítani, a zenélés, a hangszer az esti órákra és a hétvégékre szorult – kereset-kiegészítőnek.

Életének ez az időszaka volt az, amikor Ő is nyugodtan elmondhatta, amit Kodály Zoltán foglalt össze oly tömören: „Voltam... félkézzel lantos, másikkal néptanító, kubikos, téglahordó, pallér, orvos, ami csak kellett; és szerettem volna lenni, amire csak szükség volt.” A családért érzett felelősségét, szeretetét a 10 évvel ezelőtti betegágyánál értettem meg. A hatvani kórházban feküdt, már-már reménytelen állapotban, amikor meglátogattam. Nem magával foglalkozott, azt mondta: „Tudod, Pistám, nekem haza kell mennem, mert az asszony betegebb, mint én, szüksége van rám!”

A nehéz években a zene adott erőt neki. Kisberci bandájában bőgősként folyamatosan zenélhetett Valkón. Berci halála után vette

Egykor temetésen is muzsikált, most már neki húzták

Unger Balázs lakodalmán a Zagya Banda gyerekeivel

át a zenekar vezetését, a bőgősből primássá kellett válnia. A zene iránti alázata, a többiek iránt érzett felelősségtudata arra ösztönözte, hogy a napi kőművesmunka után híres pesti primásoktól tanulja meg a hegedűjáték fortélyait. Erős akarattal, kitartással, szorgalommal elérte, hogy az Alsó-Galga mente térségének legismertebb zenészei lettek, akiket szívesen láttak Jászfényszarun, Zsámbokon, Valkón, Vácszentlászlón, Turán. Benjámin László költő szinte róla írta az alábbi

sorokat: „Bátrán légy tenmagad,/ Akárhogy ráncigálnak./ Vezérnek lássanak bár,/ Vagy muzsikus cigánynak./ Fölemel tisztelettel a világ – vagy legyűr,/ A páholyban, a porban (is)/ Az vagy, ami belül!”

A zsámboki, majd a turai hagyományörzőkkel a kulturális rendezvények elmaradhatatlan szereplője volt zenészbartaival együtt. A lakodalmak mellett gyakran osztozott az emberek örömeiben kereszteléskor, elkísérte a szerenádozókat, napokon át zenélt a farsangi multságokon, és hegedűjátéka hangjával enyhítette zenésztársai családjának fájdalmát a temetéseken. Egyik meghatározó egyénisége volt a turai cigánybálók szervezésének. Mindig kész volt együttműködni a paraszti- és cigányzene megőrzésében, hagyományaink ápolásában a népművészekkel, népművelőkkel, művelődésszervezőkkel. A népzenei oktatás indulásakor első szóra vállalta a fiatalok tanítását, tapasztalatainak, tudásának átadását. Az általa képviselt és szeretett zene iránti alázatból a legnagyobb dolgot is megtette: legkedvesebb hegedűjét átengedte egy fiatalembernek, akit méltónak ítélt zenei hagyatékának ápolására.

Mindezek elismeréséért a turai képviselő-testület 2001-ben a Turáért Emlékérmel adományozta Szénási Tibornak. Életszemléletét, tevékenységét talán Babits Mihály versével lehet érthetővé tenni: „Megmondom a titkát kedvesem a dalnak:/ Önmagát hallgatja, aki dalra hallgat./ És akinek szép a lelkében az ének./ Az hallja a mások énekét is szépnek.” Ez a nyitottság, a mások énekére való odafigyelés tette Őt naggyá.

Ezt a küzdelmes, mégis sok-sok szépet tartalmazó életet rejti most a rövid felirat: Élt és zenélt 80 évet! Most búcsúzzunk! Kedves Tosko! Léted értelmét összefoglalni a papköltő Sík Sándort hívom segítségül. „Embernek lenni, csak embernek, semmi egyébnek./ De annak egészen, épnek./ Föld-szülte földnek/ És Isten-lehelte szépnek!” Te föld-szülte termőföld voltál családod, a turai cigányság, Tura egész lakossága és a környék életében. Zenédben az Isten-lehelte szépség tükröződött, szerezvén sok-sok örömet mindannyiunknak. Hiszünk, hogy az égi harmóniában együtt vagytok Kálmánnal, Fercsivel, Mártonnal, Bercivel és a többi muzsikus barátoddal. Mi pedig példátat megőrizve megtartunk emlékezetünkben, mert csak az hal meg, akit elfelejtenek! Béke poraidra, Isten Veled!

Tura, 2010. január 18.

Tóth István

**Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak,
akik részt vettek SZÉNÁSI TIBOR „TOSKO” temetésén
2010. 01. 18-án. Tisztelettel: a SZÉNÁSI CSALÁD**

Újévi koncert Tosko emlékére

Fotó: Csilla Fotó

Január 23-án rendezték meg – immár negyedik alkalommal – a Galgamenti Népzene Szék Újévi Koncertjét, mely a művelődési ház egyik méltán legnépszerűbb, *teltház*as eseménye. Unger Balázst, a rendezvény életre hívóját és főszervezőjét zenész kollégái is méltatták fáradhatatlanságáért. A 2010-es újévi koncertet a közelmúltban elhunyt Szénási Tibor emlékének szentelték, így a Galga mentén általános ismertségnek örvendő cigány muzikus tiszteletére több tőle felgyűjtött zenei blokk is felcsendült. Pál Lajos zenepedagógus és előadóművész, aki már megszokottan a koncertek hangulatfelelőse és mókamestere – most Toskoról anekdotázott. Minden közös fellépésük befejeztével Tibi bácsi Lajos elé állt és huncut mosollyal kérdezte meg tőle: „Na! Jó vót?” Tibi bácsit megidéző Pál Lajos is ezt a kérdést szegte a közönségnek tanítványával közös virtuóz harmonika-játékuk után.

Az Emse zenekar háza táján gyakori vendég volt Tibi bácsi, – prímásuknak, *Solymosi Máténak* pedig személyes mestere is volt – így nem véletlen, hogy a tőle tanult muzikát szólaltatták meg. A turai színpadon először hallhattunk néhány dalt Köles Éva első szólólemezéről, melyen a népes unokatestvéri kör is közreműködik. Másodjára döngötte a turai deszkákat autentikus népi ritmusokra a Fricska Táncegyüttes, melynek állandó kísérője a *Zagyva Banda* – sok közös Toskoékkal való örömmel a hátuk mögött. Az esemény fellépői voltak még Bence Matyi és zenekara, a boldogi Bonta zenekar, az aszódi Breda zenekar (melyet a turai népzene tagozat aszódi anyaiskolájának igazgatója, Rónai Lajos alapított), a Fix Stimm, a püspökhatvani Hatvan Banda és Horz Banda és a mindig vastapsot hozó Szalonna és bandája. Az est csúcspontja mindig a *szimfonikus hangzást* idéző együttműzikálás, mikor minden fellépő a színpadra lép.

Kellemes meglepetést jelentett, hogy Unger Balázs minden csoportnak ajándékba adott abból a zenei kuriózumnak számító demo cd-ből, melyet archiválás céljából rögzített a művelődési házban néhány éve Tibi bácsival és alkalmilag összeállt cigánybandájával. A Toskora való megemlékezés sora még nem ért véget, hiszen a hagyományörző batyusbálon, február 13-án érte is gyertyát gyújtanak és videóösszeállítással elevenítik meg személyét. Majd a Húsvét utáni időszakban kerül sor a Gólya József Loby gondozásában, Kovács László rendezésében elkészített dokumentumfilm nyilvános turai premiervetítésére az utolsó turai cigányprímásról és az egykori legendás turai cigányzenészekről.

Seres Tiinde

Kisebbségi Önkormányzat Hírei

Együttműködési megállapodást kötött a Hevesy György Általános Iskola és a településen működő Cigány Kisebbségi Önkormányzat. Tusor Erzsébet iskolaigazgató és Farkas Zsolt CKÖ vezető megállapodást írt alá abból a célból, hogy segítsék a kapcsolattartást, az információáramlást, a közös feladatok megoldását.

A MEGÁLLAPODÁS ÉRTELMEBEN AZ ISKOLA VÁLLALJA:

- ▷ képesség-kibontakoztató integrált oktatást
- ▷ segíti a tanulókat, szülőket a különböző ösztöndíjak, pályázatok elkészítésében
- ▷ segíti a továbbtanulásra történő felkészítést
- ▷ szabadidős tevékenységeket szervez

A KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZAT VÁLLALJA, ÖSZTÖNZI A TANULÓKAT:

- ▷ rendszeres iskolába járásra
- ▷ tudásuk gyarapítására
- ▷ tantárgyi, kulturális, és sport rendezvényeken való részvétellel
- ▷ szorgalmazza a szülők és iskola közötti kapcsolattartás erősítését
- ▷ információáramlást biztosít az iskola és a családok között
- ▷ képviselteti magát az iskolai rendezvényeken

A MEGÁLLAPODÁSTÓL A KÖVETKEZŐ EREDMÉNYEKET VÁRJÁK:

- ▷ csökken az igazolatlan mulasztások száma
 - ▷ csökken az évfolyam ismétlők és lemorzsolódók száma
 - ▷ növekszik az ösztöndíjra jogosult cigány fiatalok száma
 - ▷ növekszik az érettségit adó intézményekben továbbtanuló tanulók száma
- Az idei év tervezett programjainak lebonyolítását Benedekné Fekete Hajnalka IPR vezető és Farkas Zsolt CKÖ vezető vállalta.

A TERVEZETT PROGRAMOK TAVASZTÓL:

- ▷ Bűn- és drogmegelőzési előadások felsős tanulóknak és szüleiknek
- ▷ Sikerünk kulcsa a tanulás címmel előadás felsős tanulóknak és szüleiknek
- ▷ Igazolatlanul mulasztó tanulók családjának felkeresése gyermekvédelmi szakemberrel

Sz.J.

KODÁLY ZOLTÁN EMLÉKTÚRA

Neves népdalgyűjtőnk egész életében szenvedélyes turista volt. Többek között ez is vonzotta a Mátrához. Hosszú sétái közben magával vitte kis szétnyitható turistaszékét, s gyönyörködött a táj szépségében. Kirándulásai elvezették az eldugott kis falvakba, ahol figyelmesen hallgatta az ott élők dalait. Az itt szerzett élmények megjelentek műveiben is, elég, ha csak a Mátrai képekre gondolunk. Fiatal korában úgy járta a hegységet, hogy az éjszakai vasúttal érkezett Pásztóra vagy Tarra, onnan kapaszkodott fel a gerincre, s ereszkedett le a másik oldalon. Ott aludt, ahol az este érte. Így figyelte a természet hangjait, s ezek az élmények ihlették az Esti dalt, a Hegyi éjszakákat. Egy havas vasárnapon elvállalta a lenn rekedt kántor helyett a mise zenei szolgálatát. Ekkor születtek meg a Csendes Mise alapjai. A galyai templom belső falán, az itt töltött másfél évtized emlékét dombormű őrzi. Január 16-án 52 Tekergő indult el, hogy teljesítse a Galyatetőtől Tarig húzódó 18 km hosszú Kodály Emléktúrát. A korai kelés, a sokszori átszál-

lás után alig vártuk már, hogy le szálljunk hazánk második legmagasabb csúcsánál (965m). A természeti környezetnek az a szépsége, ami itt fogadott bennünket, örökre megmarad mindannyiunk emlékezetében. Idillikus téli tájban gyönyörködhattunk. Verőfényes kék égbolt, a tüdőt kitisztító hegyi levegő, a fákat, fenyőket lepelként borító dér, a talajt vékony fátyolként

takaró hó ejtett ámulatba bennünket. A 100 m-es szintemelkedés könnyű túrát ígért, de a hórétég alatti jégbordák, a lelemaradó csapatok, s egy harminc perces eltévedés az ágasvári turistaháznál gondolkodóba ejtett minket. Két óránk maradt a tari vonat indulásáig, de még volt 8-9 km hátra. Úgy gondoltuk, ha sietünk, akkor nem kell két órát várni az állomáson. Így megkezdtük az erőltetett menetet erdőirtáson, jégborította pocsolyákon keresztül, s kigyózó patakon át-átugrálva. Huszonhatan elérték a vonatot, a többiekkel az állomáson várakoztunk. A didergés sem űzte el emlékezetünkéből a Péter-hegyese kilátói panorámát, a havas tájat, a Csörgő-patakvölgy szépségét, a mátraszentistváni sípályát, s a tari csevicit.

A BUDAI-HEGYSÉGBEN TEKEREGTÜNK

Január 3-án, szombaton, 15-en utaztunk el Hűvösvölgybe. A Gyermekvasútnál volt a regisztráció, s az induló csomag felvétele után vágtunk neki a 20 km-es távnak. Egy erősebb, 890 m-es szintemelkedést kellett legyűrni, míg felkapaszkodtunk a Hármashatárhegyre, az Árpád-kilátóra, a

Nagyhárs-hegyi csúcsra. A túra végén mindannyiunknak jólesett a főtt virsli és a meleg tea, valamint oklevéllel és egy igen dekoratív fémkitűzővel gazdagodhattunk ezen a napon.

A túrákat vezette és fotózta: Kis Gábor tanár úr.

Gólya Gáborné, sajtóreferens

További infók: www.hevesytura.hu és a Turai Duma című lapban

ÖNMEGTAGADÁS

Ha a mai, modernnek mondott ember ezt a – címben használt – szót hallja, azonnal görcsbe ugrik a gyomra. Miért? Mert valahol a lelke mélyén ott él egy képzeletbeli vezeklő a középkorból, egy önsanyargató korbács, amellyel kínozza magát az ember, vagy ki tudja, milyen téves eszme. Pedig e nélkül az önmegtágadás nélkül nem képzelhető el igazi emberi élet sem, hát még keresztény élet.

Gondolkodjunk hát el e szó értelmén: Úgy is mondhatnám ezt a szót, hogy **ÖNFEGYELEM**, és máris másképp hangzik. Merthogy valójában ezt is jelenti. Ez is nehéz, mert a legtöbb ember nem tűri, hogy fegyelmezzék! Csak körül kell nézni a mai szülők nevelési tárában. Hol látunk igazi fegyelmezési eszközt? Amit akar a gyermek – tisztelet a kivételnek –, azt meg kell adni neki. Ezért nem is érdekli őket Isten 10 parancsa sem! „Tegyük, ami jólesik!” Pedig nem árt tudnunk, hogy **külső életünk fegyelme teljes mértékben belső fegyelmiunktól függ**. Hogy valakinek külső cselekedetei jóra vagy rosszra hajlanak-e, az belső életének, gondolatvilágának és vágyainak gyümölcse. „Mert **belülről, az emberek szívéből származnak a rossz gondolatok**”, amelyek gyümölcsei azok a rossz cselekedetek, amelyeket Jézus is felsorol: „lopás, gyilkosság, kapzsiság, házasságtörés, káromlás... mindez a rossz **belülről származik**”.

Nem véletlen tehát, ha az Egyház Nagyböjtben felhívja a figyelmünket az önmegtágadások gyakorlására. Az önző embert – aki nem hajlandó semmiféle önfegyelmet gyakorolni, aki azt gondolja, hogy mindenki őerte van – senki sem szereti. Hogy ne legyünk önzők, lemondásokat kell gyakorolnunk (nem is keveset)! Erről szól az életünk!

A Szentlélek egyik gyümölcse a **MÉRTÉKLETESÉG**. A keresztény ember nem engedheti meg, hogy ösztönei hatalmukban tartsák. Sőt, ő kell, hogy uraljon minden ösztönén, hogy Krisztus iránti engedelmességben felhasználja azokat.

Az önmegtágadás másik arculata, a **KUDARCTÚRÓ KÉPESSÉG**. Minden emberről sokat mond, miként tűri a kudarcokat. Az emberi élet elképzelhetetlen kudarcok nélkül. Ezekben a kudarcokban az egyik elkeseredik, a másik dühbe gurul, a harmadik másokat hibáztat, ki-ki vérmérséklete, természete szerint. Teli van az élet csődös, frusztrált lelkekkel, és ennek megfelelően teli van az élet kesergő emberek panaszaival, dühös kifakadásokkal és – nagyon gyakran – mások hibáztatásával.

Az Élet kudarcait nem is lehet sokáig tűrni egyedül! Ezért menekül az ifjúság (és sajnos nem csak az) a különféle bódító szerek élvezetébe (ital, drog), ahelyett, hogy Istenhez fordulna. Isten persze azért nem kell, mert túlságosan szigorú, és önfegyelmet követel – legalábbis egyesek szerint! Nem lehet tőle élvezni (vagy kiélni) az élet minden percét! Úgy képzelik Istent, ahogyan régen a zsidóság képzelte: egy komor, követelő bíráként csak önfegyelmet követel, és nem ad érte semmit cserébe. Sokan így értelmezik ma a kereszténységet is, mintha az csupán önmegtágadás, önfeláldozás lenne. Mintha Isten nem akarna nekünk adni semmit, csak elvenni akarna tőlünk.

Pedig csak segíteni akar lelki betegségünkön.

Jézus a lelki megújulás örömhírét hozta el nekünk! Miért nem akarjuk elfogadni tőle? Ráadásul a **megoldás itt van**, egyetlen lépésre tőlünk, éppen csak annyi a dolgunk, hogy a szívünket megnyissuk számára. Közel van, mindenkinek hozzáférhető: **az Önök is lehet!** A Jézus korabeli emberek közül is többen voltak, akik nem figyeltek oda az Orvosra, Jézusra. Ők is el voltak foglalva, mint ahogy mi is; kellett a megélhetésért loholni nekik is, ahogy nekünk is; betöltötte őket is a maguk nagy esze és okossága, ahogy mi is el vagyunk telve attól, amit gondolunk:

„Magunktól is tudjuk, mire volna szükségünk! Ne akarja ezt más megmondani! Főleg ne az Egyház, és még kevésbé az Isten!” És a megtérés, az alapjaiban való megújulás helyett marad a foltozgatás. Az életünk, vagyis a ruha a régi, kerül rá olykor egy-egy folt, talán tetszetős anyagból is, de ennyi az egész. Ilyen folt, hogy az ember olykor már eljön a templomig. Néha még a lelkében is fölfoháskodik odahaza, hét közben is meg-megjelenik az élete horizontján Isten ügye, **de a fő helyen, a szívekben nem történik változás**. Középen továbbra is ott van a hatalmas **ÉNÜNK!** Annál nincs fontosabb számunkra, az él és uralkodik **egyfolytában: az Én terveim, az Én érzelmeim, az Én szokásaim, az Én tulajdonságaim**. Élek tovább, ahogy mindig is szoktam. Vannak foltozgatások, de nincs életújulás: nincs Isten szeretet-uralma az ember szíve fölött. Csak egy-egy vallásos perc, hangulat, ami azonnal tovatűnik, mihelyst eltűnik a vasárnap. Pedig az önmegtágadás, az önfegyelem azt diktálná, hogy változtassak életformámon. Hiszünk egyáltalán abban, hogy az életünk a mi kezünkben van ugyan, de mégsem a miénk, hanem kölcsön kaptuk Istentől, és Neki el is kell egyszer számolnunk vele? Hiszünk még egy Felsőbb Hatalomban, vagy csak önmagunkban? Hiszünk még? Vagy csak átvetéljük az életünket, és keresgéljük végső célunkat? Aki megtalálta ezt a célt, élete értelmét is megtalálta! Hiszen tudnunk kellene, hogy nem véletlen az Egyház figyelmeztetése Hamvazószerdán, a Nagyböjt kezdetén: „**Emlékezz, ember, hogy porból vagy, és porrá leszel!**” A Lélek az, ami életet, a test nem használ semmit!

Készüljünk hát a Húsvétra, a Lélek igazi újjászületésére, mert Jézus legyőzte a testet, a világot, és újjáalkotta az embert, a lelki embert, aki Isten képére alkotott szellemi, spirituális lény, ezért szent teremtmény!

Palya János
plébános

KÖSZÖNET

A Turai Őszirozsa Nyugdíjas Egyesület köszönetet szeretne mondani a TEVA-nak, az aszódi Kistérségi Idősügyi Tanácsnak, Balázs Zsoltné Katikának a nyugdíjasoknak juttatott TUTI guvitamin vitaminokért. Nekünk, idős embereknek is nagyon jól esik az ilyen irányú figyelemesség, és nem utolsó sorban a tél után a vitaminok pótlására nekünk is nagy szükségünk van, hiszen reméljük, hogy majd csak eljön a tavasz és a munkához kell a jó erőnlét. Köszönettel, a turai nyugdíjasok, úgy a MÁV Szakszervezet, mint a nyugdíjas csoport nevében:
Marinka Sándorné
egyesületi elnök

Az első ovis csoport – 1954

Az intézői házból óvoda

Intézői házból kastélykerti óvoda

Az 1883-as évben Turán Ybl Miklós tervei alapján elkészült az ország egyik legpatinásabb kastélya. Az impozáns épülethez a kiszolgáló személyzet számára is lakóbázis kellett, így épült meg a kastéllyal egy időben a főintézői központ. Itt volt a tisztviselői lakás, az iroda, a telefonközpont. Innen irányították Báró Schossberger Zsigmond uradalmát. Ez az épület nem más, mint a mai Kastélykerti Óvoda. A báró két világháború közötti főintézője Körömdi József gazdatiszt volt. A gazdaság és a személyzet irányítása és az ezzel járó feladatok hárultak rá. Az intéző szolgálatában állt a mai iskola utcában élő Bense Gábor bácsi. Az akkori épületre körülményekre emlékezve vele utazunk vissza az időben.

Körömdi Miltiádész

– A Horthy rendszerben az 1920-as évek végén nagy szegénység volt. A gazdasági válság még erre is rátett. Ezért aki nem volt tehető, az a gyereket odaadta szolgálni - kezdte az emlékezést a 94. évében járó, de kitűnő szellemi és fizikai erőben lévő Gábor bácsi.

– Több helyen szolgáltam, pásztorkodtam. Jött az ősz, munka nem volt, ezért anyám megkérte a Köröndi urat, hogy vegyen már fel engem maga mellé, én mindent megcsinálok. A cselédváltások Mindenszentekkor voltak. Kellott ide egy mindenesféle, így felvett az intéző. 14-15 éves lehettem ekkor. A mindenest akkor „Rozvajternek” hívták. Én fél komenciós voltam, ami azt jelentette, hogy én csak fél fizetést kaptam egész évben, ami 12 pengő volt.

– Amikor odakerült, hogyan nézett ki a mai óvoda épülete?

– Öt ablaka nézett a főutcára. Az épület mára nem sokat változott csak a körülötte lévő terület. Egykor bejártam az épületbe is, mert mentem a postára, községházára, a vasútra, vittem, amit rám bízott a Körömdi úr. A főúttal pár-

huzamosan a régi strand felé eső végében volt a hálószoba, onnan L-alakban a kastély felé benyúló részben volt az ebédlő, a konyha, mellette a cselédszoba, a mögött az éléskamra. Az útra néző ablakok mögött a hálótól széles folyosó vezetett a szalonig, innen nyílt a vendégszoba, és a mostani óvoda bejárat mellett volt a Józsi bácsi irodája.

– Milyen volt az intézői lakás technikai felszereltsége?

– Telefon és áram volt. A strand melletti részen volt egy gépház gőzgéppel, áramfejlesztő generátorral, ez látta el árammal a kastélyt is, ameddig be nem vezették a villanyt központilag. Artézi kút látta el vízzel az épületeket és a fürdőmedencét is. A padláson egy hatalmas vastartályt minden este kézi szivattyúval feltöltött az éjjeliőr, ebből látták el a fürdőt és a konyhát vízzel. A padláson az almák szemenként becsomagolva várták, hogy elfogyassák őket.

– Úgy tudom ön is ott lakott az intézői lakásban?

– Jó pár évet ott szolgáltam, amikor megnősültem odaköltöztem. No, nem az intéző lakásába, azaz a mai óvoda épületébe, ha nem a szolgálati lakások egyikébe. Ezek az épületek a Pásztai Péter tanárék és a Kuthi Gáborék háza mögött volt. Az ő házuk helyén akkor még gyümölcsös volt és az mögött voltak az épületek. Csernik Sándor, a parádés kocsis is itt lakott. Köles Sándor bácsiék mellett, (Köles József doktor édesapja) volt a kocsibejáró. Itt volt az istálló négy gyönyörű lóval és a szolgálati hintóval. Mellette voltak a szoba-konyhás lakások, egyszerű szolid berendezés nélküli lakrészek. Az intéző gyerekeinek, a fiataluraknak is volt itt lakás. Ők később elkerültek innen. Az istálló alatt kulturáltan berendezett pince volt.

– A gazdasági épület mellett hogyan nézett ki a terület? Voltak állatok?

– Az istálló mögött a kastély irányában nagy udvar volt a jószágoknak: kacsa, liba, malac, tyúk mindenféle haszon-

állat. Természetesen ez is a bárónak és a családjának volt. Fával fűtöttünk cserépkályhában. A fát a Honvéderdőből hoztuk, mert az is a báróé volt. Az épület L-alakú vége – a mai konyha – mellett volt egy jégverem, amiben nyáron is megmaradt a jég. Mellette pedig egy faskamra volt.

– *A csodás üvegház is ezen a részen volt valahol?*

– Igen, itt az intéző lakás mellett volt. Az üvegház kertésze Szilágyi Urbán bácsi volt, de mi csak Kappan Urbánnak hívtuk. Itt egzotikus növények, virágok, még citrom is termett. Gyönyörű virágok nyíltak, amelyeket mindennap frissen a báróék szobáiba vittek fel, amikor itt tartózkodtak. Szemben az óvodával csendőrlaktanya volt. Ez a földterület is a báróhoz tartozott. Rendezett terület volt és precízen működő.

– *Ön meddig dolgozott és maradt az intéző szolgálatában?*

– Én 1942-ben másodszor vonultam be katonának. A páromnak a lányommal el kellett innen költöznie, mert már nem dolgoztam itt. 1945-ben Pest ostrománál orosz fogságba estem és csak 1948 őszén kerültem haza Oroszországból.

– *Amikor hazakerült, milyen kép fogadta itthon? Az épületek megmaradtak? Mi lett az intézővel, Körmenti Józseffel és családjával?*

– Amikor hazakerültem az intéző lakása, a mai óvoda megmaradt, de a többi épület mellőle és szemből eltűnt lerombolták, a háború elemészttette. A Körmenti főintézővel mi lett, nem tudom.

A család történetét innen Dóra Cinci néniel folytatjuk, akinek az édesanyja jó barátságban volt az intéző Körmenti József feleségével, Etka néniel.

– Gyerekként sokat vendégeskedtem a Körmenti családnál. Józsi bácsi nyugodt, jó ember volt, s mellette Etka néni egy erős testalkatú, nagyhangú, energiával teli asszony. Hogy mi volt a rendes neve, nem tudom. Mi csak Etka néniel hívtuk – mondja Cinci néni.

– *Mire emlékszik a gyerekkorból, hogyan került Turára a Körmenti család?*

– A családi beszélgetésekből tudom, hogy a Józsi bácsi nő volt, amikor ide került. A felesége fiatalon elhunyt. Három gyerekekkel maradt özvegyen két fiúval és egy lánnyal. Etka néniel úgy ismerkedtek meg, hogy a Várkonyi József állatorvos apósa a vonaton találkozott a Körmenti Józsi bácsival és összebarátkoztak. Az ő feleségének a testvére volt Etka néni, ő ajánlotta az özvegy Józsi bácsinak, aki el is vette Etka néniel. Az első házasságból született gyerekei kirepültek a főintézői házból már ekkor. Közös gyerekek is született: Miltiádész, akit mi csak Miltinek hívtunk.

– *Úgy tudom volt még egy gyermekük?*

– Igen volt, csak ez nem az ő közös fiuk volt. Etka néni bátyja felakasztotta magát, két fiú maradt árván ott és az egyiket, Imrét ők vállalták el és nevelték fel sajátjukként.

– *Ön említette, hogy sokat megfordult itt. Milyen volt az élet az intézői portán?*

– Gyerekként sokat voltam ott. Miltivel közel azonos korúak vagyunk, így sokat játszottunk náluk. Fürödtünk a medencében, bejártunk a kastélyba, a kertbe. A bárónő egyszer ott sétált a parkban, Etka néni meghajolt és kezét csókolt neki. Ekkor találkoztam a bárónővel. Nem volt fényűző a lakásuk. Rendben volt minden. Etka néni Erdélyből jött, onnan jöttek rokonok hozzá. A Józsi bácsiról nem tudok semmit, merről, honnan származott. Lovas ember volt, a vásárokbá is lóháton ment.

– *A második világháború után mi lett velük?*

– Milti a fiuk elkerült innen. Katonatiszt lett. A háborúban Vecsésnél megsebesült, német katonai kórházban ápolták. Onnan hazakerülve azt gondolta, hogy folytatódhat az életük. De nem így lett. Az államosítás után nekik is menniük kellett. Hogy a Körmenti házaspár hová, merre került nem tudom. Etka néniel még börtönbe is zárták rövid időre rendszerellenessége miatt. Schossberger báró egykori intézőjének fia, Miltiádész Pestre költözött, de nem tanulhatott tovább, azt mondták neki: rendszeridegen. 1956-ban Angliába disszidált. Jelenleg Spanyolországban él, két éve látogatott Turára. Felkereste az óvodát, egykori szülői házát és hozzám is ellátogatott, felidéztek a régi dolgokat

*

Az államosítás után üresen álló épületben a báró főkereszténynek unokája, Bercsényi Klára elindította Tura első óvodáját. Először kb. tizenöt gyerek járt oviba. Klári néni átadta tudását Tura első két végzett óvónőjének, Pászti Péterné Aranka néniel és Sára Ferencné Magdi néniel. A Klári néni által elindított óvodát Sáráné Magdi néni vezetésével és kitűnő segítőivel tovább fejlesztették. A régi főintézői lakásban gyerekek százai játékosan cseperedtek remek óvodapedagógusok között. Az ódon falak között ma 130 gyerek nevelődik, Gólya Istvánné vezető óvónő és kollégái által. 2008 nyarán az óvoda előtt téblábolt egy idős úriember Körmenti Miltiádész, akit beinvitáltak az óvónők. Ő elmesélte, hogy a gyerekkorát itt töltötte, ebben a házban nőtt fel. Gólya Istvánné az óvoda vezetője fogadta Miltiádészt régi házukban. Bemutatta, hogy az ódon falakhoz épültek új részek, de a ház jellege nem változott. Az épület maga az élő történelem múltjával, jelenével és a jövőjével.

Az első karácsony

Szénási József

A HELY SZELLEME

Már a régi rómaiak szerint is minden helyet más-más istenség ihletett és oltalmazott. Emlékeztünkben a szülőföld és más maradandó élményeket nyújtó helyszín, a természet, táj, épített környezet és éghajlat átélhető változatossága, tisztasága miatt, a települések, utcák, házak ugyanúgy „élnek” közöttünk, mint akár szeretteink, vagy azok emléke. A domboldalak, fasorok, kerítések, homlokzatok – az ég és a föld által határolva – saját térbeli adottságokkal, részletekkel és múlttal-történelemmel rendelkeznek. Ebben a környezetben úgy érezzük, mint ha meg lennénk szólítva, azaz minden helynek, így városunknak Turának is megvan saját szelleme!

A „hely szellemét”
őrző Városháza

A mai átlagember térszemlélete, a médiumok által helytelenül sugallva, általában a valóságtól elrugaskodott, sajnos csupán anyagi és mennyiségi értelmezésű. A hely azonban, az érzelmeinket megmozgató konkrét minőségi valóság. A térnek geometriai elrendezése, a helynek viszont egyéni „arca” van, dolgai jelen vannak, közöttük élünk. Az egészséges emberi identitás igényli a helyek identitását is! Így ismerhetjük meg a hely szellemét, azt a semmi mással nem pótolható élményt, amellyel szeretett vidékünkkel azonosulni tudunk. Lakni annyit jelent, mint egy konkrét helyhez láthatatlan szálakkal kötődni, mivel az igazi „szabadság” csak úgy értelmezhető, ha valahová tartozunk.

Milyen bőkezű a Mindenható, hogy ezt a káprázatos élőhelyet, minden tartozékával együtt ránk, emberekre bízta. Bár joggal várható lenne, mégsem méltányoljuk eléggé csodálatos környezetünket. Lépten-nyomon megdöglőn szennyezzük levegőnket, tönkretesszük vizeinket, romboljuk és rongáljuk az erdő-mezőt, paragon hagyjuk termőföldjeinket és föld alatti kincseinket, idegen, uzsorás kezekre bízunk javainkat. Bizony, túlnyomórészt közvetlen lakóhelyünket is nagyobb rendben tarthatnánk a mostaninál! Figyelmes, odaadó munkával kell összhangot teremtenünk a természetvédelem érdekei, és az emberi beavatkozás mértéke között, a hely szellemének tiszt-

telben tartásával. A településfejlesztésben a meglévő, kínálkozó helyi adottságok kihasználására kell törekedni, valamint a környezeti állapot javítására, az élet- és munkakörülmények fejlesztésére.

Jövők érdekében új munkahelyek keltenek, hogy az itt élők a természettel és társakkal összhangban, megelégedéssel és szeretettel végezhesék saját akarataukból választott mindnyájunknak hasznos tevékenységüket.

A civilizáció nyújtotta „áldásokkal”, életvitelünkkel, megdöglőn cselekedeteinkkel, a természet mellett sokszor megsebezük a „hely szellemét” is. Környezetünk kényes egyensúlyát azonban csak úgy tudjuk megtartani, ha az okozott sebeket be akarjuk, és be is tudjuk gyógyítani! Hinnünk kell abban, hogy aki a helyi környezetnek, életnek és közösségnek a szolgálatát nem tudja felvállalni, az úgysem fogja megtalálni helyét, és előbb-utóbb partvonalra kerül, vagy tovább áll innen. Ezt elsősorban odafigyeléssel, jó szándékú segítségnyújtással, ismeretterjesztéssel, példamutatással tudjuk elősegíteni, serkenteni. Szükséges viszont az is, hogy aki a hely szellemével azonosulni tud, akiben látszik a tettekészség és a becsvágy, azt a lokálpatrióta turai közösség maradéktalanul be tudja fogadni, az egyén esetleges hibáival együtt is! A messzebről jött ember, hasznos, új színfoltot is jelenthet.

A korunkra oly jellemző, túlbujánczó bürokratikus és sokszor betarthatatlan törvényelőírások általában nem igazán segítenek. Láthatóan egyre inkább elszaporodnak a következmény nélkül maradt szabálysértő cselekmények (erőszak, lopás, szándékos rongálás, környezetszennyezés, illegális szemétkerakás stb.). A port pedig a becsületes, ártatlan emberek akarják elverni a hatóságok, az állandó indokolatlan zaklatással. Az elkövetők szabadon gázdálkodhatnak tovább, a sértettek pedig általában semmiféle védelmet, vagy kárpótlást sem élvezhetnek.

Elsősorban a fejekben kellene rendet rakni, s ezt mindenkinek saját magán kell elkezdeni! Fel kellene végre ismerni, hogy megfelelő neveléssel, példamutatással, médiatámogatással, az íratlan törvények is működőképesek. Sőt, mivel ezek erkölcsi, tapasztalati alapokon nyugszanak, egy-egy nép ősi kultúrájából gyökereznek, magasabbrendűségükkel olyan környezetben is hatóságok, ahol a jog már tehetetlen. Ha mindenki őszinte önvizsgálatot tart, és végre megérti, hogy a saját magunk jól felfogott érdekében nincs más választásunk, biztosan meglesz a kézzel fogható eredménye. Váráslatos környezetünk, és a hely szellemének kisugárzása, valamint a saját lelkiismeretünk mutassa meg nekünk a helyes magatartást!

Pető János

KISTÉRSÉGI HÍREK WWW.ASZODIKISTERSEG.HU

ÖSSZEFOGLALÓ A TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁS TANÁCSA JANUÁR 20-I ÜLÉSÉRŐL

2010. január 20-án tartotta idei első ülését az Aszódai Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása Tanácsa.

A Tanács elsőként elfogadta a 2010. évi I. féléves munkaprogramját. Ezután a 2009. októberi döntésnek megfelelően a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szociális szolgáltatás 2010. január 1-jétől történő megszüntetésével kapcsolatos módosítások történtek meg a Társulási Megállapodásban és a Szervezeti és Működési Szabályzatban.

A Tanács javaslatot tett a települési képviselő-testületeknek a Társulási Megállapodás módosítására, döntött saját Szervezeti és Működési Szabályzatának kiegészítéséről.

Ezek után a Tanács a Társulás költségvetési szerveinek (Aszódai Kistérségi Iroda és Aszódai Kistérség Pedagógiai Szakszolgálat) 2010-2016. évekre vonatkozó belső ellenőrzési stratégiai tervét, majd a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztériumtól a munkaszervezet működési kiadásaira kapott 2,2 millió forint támogatásról szóló beszámolót és pénzügyi elszámolást fogadta el. Végezetül a Tanács tájékoz-

tatót hallgatott meg a 2010/01 téli-tavaszi közmunkaprogramról. Az öt hónapos programban a 9 településen 26 fő közmunkás vesz részt. A támogatásból lehetőség nyílik a végzett munkát segítő kis értékű és nagy értékű tárgyi eszközök beszerzésére, továbbá minden dolgozó téli és nyári védőruhákat kap. A pályázat elsősorban a rendelkezésre állási támogatásban részesülőket, valamint a hátrányos helyzetűeket (25 év alattiak, 45 év felettek, roma származásúak) támogatja. A program teljes költsége 16,6 millió forint, ebből a támogatás 15,5 millió forint, a települési önrész 1,1 millió forint.

A közmunkások a program során részt vesznek a csapadékvíz-elvezetők helyreállításában, segítik az önkormányzati intézmények felújításának belső munkálatait, közreműködnek a település-üzemeltetési munkákban, a parkosításban és a szabad zöldterületek kialakításában, valamint az illegálisan lerakott hulladék összegyűjtésében.

dr. Kóros Tímea
kistérségi referens

Aszódai Kistérség

TESTÜNK ELSŐ VÉDELMI VONALA: A BŐR ÉS EGÉSZSÉGE

Élő határ a test belseje, és a külvilág között. Fontos szerepet játszik a hő, a fény, a sérülések a fertőzések elleni védelemben, a szervezet hőszabályozásában, a víz a zsír és a „D” vitamin tárolásában. Súlya 3 kg, felülete kb. 1,8 m² Ideális esetben ha megsérül, gyorsan helyreállítja önmagát.

Jól ismert alkotórészei:

- ▶ Szőrszálak a faggyúmirigyekkel: bezsírozzák a bőrfelületet, a szőrszálak pedig „libabőrössé” válva megemelkednek, így közöttük külön levegőréteg keletkezik, ami a meleget a test közelében tartja.
- ▶ Verejtékmirigyek: verejtéket termelve hűtik a testet.
- ▶ Bőrfesték: napsugárzás hatására egyre több termelődik – a bőr leburnul, feladata: a nap káros sugarainak (ultraibolya UV) elnyelése.

A napfény károsító hatása, életünk során összeadódik a bőrben, a bőr minden leégésre emlékszik! Ezért válnak öregkorukra a sokat, és mértéktelenül barnulni vágyó emberek ráncos, aszott, száraz, petyhüdt csúnya bőrű úgynevezett „múmiaarcokká”. **MÉRTÉKLETESEN BÁNJUNK A TERMÉSZETES ÉS MESTERSÉGES (SZOLÁRIUM) NAPOZÁSSAL!**

Nyugati országokban fontolgatják a 18 év alattiak szolárium használatának engedélyezését, hiszen a károsító napfényhatás nagy részét már 18 éves korunkig begyűjtjük. Mi saját bölcsességünkre vagyunk utalva. A leégett felületű bőrön nagyobb valószínűséggel alakulnak ki bőrproblémák, és ezen keresztül Magyarországon a harmadik leggyakoribb halálos betegség a **BŐRRÁK (MELANOMA)**.

Ez a fajta rák gyorsan növekszik, hamar áttétet képez és a fiatalok körében előforduló leggyakoribb daganatfajta. Ijedtségre nincs ok, mivel jól látható – **IDŐBEN ÉSZREVÉVE** – 100%-ban gyógyítható.

FELADATAINK A MEGELŐZÉSBEN:

- ▶ **Rendszeres önvizsgálat:** Bőrünkön keletkező bárminemű új vagy régi elváltozást figyelni! Napi tisztálkodásnál tükkör előtt állva vizsgáljuk át bőrünket (ahol nem látjuk – pl: háton – kérjük meg családtagjainkat)
- ▶ **Figyeljünk:**
 1. mindenféle változásra
 2. nehezen gyógyuló sebre emlékeztető, nedvedző, vérző képletre

3. abnormális – szokatlan külsejű – anyajegyekre
 4. akinek a testén átlagosnál jóval több (50 db felett) anyajegy található
 5. ha az anyajegy „megmozdul”: asszimmetrikus lesz, körvonala, felülete, színe, átmérője változik
 6. ha két vagy több színű a szemölcs
 7. ha van rajtunk 5mm-nél nagyobb átmérőjű gyanús szemölcs
 8. ha hámlik, viszket, megkeményedik, kidudorodik
- AZONNAL FORDULJUNK SZAKORVOSHOZ!** (tudok segíteni)

Egyszerű műszeres vizsgálati módja is van már a betegségeknek. Dermatoszkóp a neve, egy kis kézi kamera, ami „benéz” a szemölcs mélyebb rétegeibe. A **TURAI EGÉSZSÉGSZŰRŐ NAPON, KÉT BŐRRÁKOS BETEGET IS KISZŰRT! MENJÜNK EL AZ INGYENES EGÉSZSÉGÜGYI SZŰRŐPROGRAMRA. ÉLETET MENTHET!** Számítógépes diagnózis is létezik, feltérképezik az összes szemölcsöt, le is fényképezik őket, fél év múlva ismét, és a két képletet egymásra helyezve jól látszik, ha változott a szemölcs, anyajegy stb.

Jó példával előljárva magamról és a családtagjaimról is leszedettünk, minden az orvos által gyanúsnak vélt anyajegyvet. Sőt az ornyergemről most léteztek le egy „sugárzás” következtében kialakult, reszelős tapintású, állandóan hámló megvastagodást – megelőzve a napfényhatás miatti esetleges rosszindulatú elváltozást. Minden beavatkozást szövettani vizsgálat követ. **FŐ AZ ÓVATOSSÁG!**

Természetesen, a korrallal együtt a bőr öregszik leglátványosabban. Elmélyülnek a ráncaink, lesznek májfoltjaink, piros erecskék jelennek meg az orrunkon, öregedési foltok, és egyre több anyajegy éktelenkedik a testünkön. **NEM BAJ!** Mert ha ez a bőr lelkiileg gazdag, boldog, tisztességben, bölcsességben megőregedett embert takar, akkor a bőre így is sugárzóan széppé, kedvessé, nemes vonásúvá szelídül. Kívánom, mindenki ilyen bőrben élje le az életét. **ÉS NAPRAKÉSZEN FIGYELJE A VÁLTOZÁSOKAT!**

Lendvai Mártonné

TESTI-LELKI EGÉSZSÉGMEGŐRZŐ KLUB

minden pénteken 16-18 óráig. a turai Városi Könyvtárban
Szeretettel várunk minden érintettet és érdeklődőt!

TURA VÁROSI KÖNYVTÁR AJÁNLÓJA LEGÚJABB KÖNYVEINKBŐL

Nick Hornby – A MEZTELEN JULIET

Nick Hornby munkáival már sok évvel ezelőtt megismerkedhettünk a Pop, csajok, satöbbi, az Egy fiúról vagy a Betoncsók lapjain. Azt mondják egy jó író egész életében csupán egyetlen témáról ír... A Meztele Juliet is hasonló, mint a korábbi regények. Férfiak és nők viszonya, a popzene iránti rajongás... Annie és Duncan több mint tíz éve együtt él, ámbar közös életük során egyetlen dolog van, ami összeköti őket; ami nem más, mint Tucker Crowe Juliet c. albuma iránti rajongásuk. Miután már ebbe sem kapaszkodhatnak mindenki mással próbálja megtalálni a boldogságot...

Tahar Ben Jelloun – ANYÁMRÓL

Egy marokkói író legutóbbi regényét szeretnénk kedves olvasóink figyelmébe ajánlani. Az Anyámról egy visszaemlékezés, de nem a megszokott módon. Itt nem a főhős, az Anya írja meg memoárját, hanem fia, aki gondozza az Alzheimer-kórtól gyakran félrebeszélő és az örület határán lévő asszonyt.

A könyvet azoknak ajánljuk, akik nem riadnak vissza egy néhol zavaros emlékeket idéző, drámai alkotástól. A mű ajándékozás útján került állományunkba, köszönjük az adományozónak!

Balogh Tamás – A HOLLAND LÁTÓHATÁR

Balogh Tamás a Károli Gáspár Református Egyetem Néderlandisztika Tanszékének tanára. Könyvében úgy ír Hollandiáról, hogy több neves író és gondolkodó szövegét egymás mellé helyezi és újragondolja őket. Hollandiát így, nemcsak, mint a multikulturális várost, és követendő példát ismerhetjük meg. Szeretnénk, ha olvasóink egy igazán kidolgozott művet kapnának kézhez egy idegen városról, melyben Huizinga, Thienemann Tivadar (magyar germanista), illetve Willem Elsschot (flamand író) gondolatait keresztül láthatjuk Hollandiát.

Telegdi Ágnes – MADARAK ÉNEKEI. ÁLLATOK ERDŐN-MEZŐN

Gyermek, ill. kisgyermekes olvasóinkat szeretnénk meglepni két nagyon kedves könyvvel. A szerző a hazánkban leggyakoribb élőlényeknek szentelt egy egész könyvet. Egyet az emlősöknek, egyet a madaraknak. Több mókás, tanulságos rövid történetet olvashatunk az állatokról. Mindkét kötetben a szerző által készített illusztrációk, csodálatos fotók találhatóak, ezenkívül állat- és madárhatározót találunk a könyvek végén. Most, hogy közeleg a tavasz ez szinte „kötelező” olvasmány!

Szeretettel várjuk régi és új olvasóinkat!
Városi Könyvtár Tura – Bartók Béla tér 3.,
tel: (28)580-530

KIBŐVÜLT KÖNYVTÁRI NYITVATARTÁS! Hétfő 13-18, Kedd 9-12, 13-18, Csütörtök 9-12, 13-18, Péntek 13-18, Szombat 9-12.

Kezdődik a felkészülés

A bajnokság tavaszi szezonjára történő felkészülés csapatainknál január 17-én kezdődött. A kedvezőtlen időjárás miatt a felnőtt csapat kénytelen idegenben készülni: keddenként a kócai sportszarnokban edzenek, a szabadtéri edzéseket pedig a mogoródi műfüves pályán tartják. Az utánpótlás csapatok a galgahévízi tornateremben és a turai sporttelep edzőpályáján gyakorolnak.

Csapat körüli változásokról (érkezők-távozók) még nem tudunk beszámolni, mivel az átigazolási időszak január 20-tól-február 20-ig tart. 2-3 próbajátékos tesztelése folyik. Ami biztos, hogy Berla Attila edzőt Jenei Sándor váltja, Bugyi Szabolcs munkahelyi elfoglaltság miatt válik meg a csapattól. Nagy Attila szeptemberi sérülése után a második műtetre vár, Besszer Máté szalagsérülését is újra kell műteni, így rájuk sem számíthatunk a tavaszi szezonban. A legnagyobb igazolás azonban az lenne, ha a jelenlegi keretet egyben tudjuk tartani.

A bajnokság március 6-án kezdődik

Felkészülési mérkőzések:

Január 27. (szerda)	18:00	Tura-BioTech USA–Vecsés (NB.II)
Január 31. (vasárnap)	15:00	Tura-BioTech USA–RTK-Vasló (Újbuda kupa)
Február 06. (szombat)	15:00	Tura-BioTech USA–FC Hatvan (Heves m.l.o.)
Február 10. (szerda)	18:00	Újbuda TC–Tura BioTech USA (Újbuda kupa)
Február 14. (vas.)	17:00	Tura-BioTech USA–Viadukt Biatorb. (Újbuda K.)
Február 17. (szerda)	19:00	Újbuda kupa döntő
Február 20. (szombat)		Jánoshida–Tura-BioTech USA (Szolnok m. l.o.)
Február 21. (vas.)	17:00	Újbuda Kupa 3-4. helyért
Február 24. (szerda)	18:00	Szolnoki MÁV–Tura-BioTech USA (NB.II)
Február 28. (szombat)		Jászberény–Tura-BioTech USA (NB.III.)

Jenei Sándor a kispad – Tura: edzőváltás

A Tura-Biotech azon kevés NB III-as alakulatok egyike, ahol ritkaságszámba megy az edzőcsere. Mint emlékeztetés, a 2000-es évek elején dolgozott a Pest megyei alakulatnál a magyar labdarúgó-válogatott pályaedzője, az NB II-es Szigetszentmiklósi TK jelenlegi mestere, Aczél Zoltán, aki arany-, ezüst- és bronzérmeket is szerzett a társulattal. A korábbi kőkemény védőt aztán az Eszenyi Dénes-Véber György páros váltotta, akik azonban alig több mint fél év után távoztak a csapattól. A duót követően ült le a kispadra Berla Attila, a Kóka KSK korábbi trénera, aki továbbra is a turai egylet mellett marad, de hivatalosan több mint két és fél esztendő után távozik. Miután az elkövetkező időszakban munkahelyi elfoglaltsága miatt nem tud a csapatra elegendő időt fordítani Berla Attila, a klub vezetősége megegyezett Jenei Sándorral, az Újpest volt válogatott labdarúgójával. Jenei Sándor nem ismeretlen a szurkolók előtt, hiszen az Aczél Zoltán által irányított turai bajnokság tagja volt.

Horák Mária

Tura 2003 – Focibajnokság hősesen át

Létrehozni, építeni új, eddig nem lévő dolgokat, kiváltképp emelkedett állapot, de ebben az egyre ridegebb, a hétköznapi ember számára nehezen megélhető világban, ez hatványozottan nehéz. Van Turán egy kicsiny csapat, a Tura 2003, mely ezt tűzte zászlajára. Az emberek között új alapokon, előítélet nélkül létrehozott baráti kapcsolatok építése, megtartása – példamutató ez a felemelő és lelket melengető érzés. Ennek szellemében tevékenykedik már hét éve ez a kicsi közösség, amely szerény lehetőségeihez mérten, a helyi emberek számára szervezett új, eddig még nem lévő programokat. 2010. január 31-én Budapestre utaztak egy találkozóra, ahol 8 országos hírű csapattal mérték össze erejüket és tudásukat. A turaiak szervezője és vezetője, Vidák József így nyilatkozott a találkozóról:

– Az eddigi munkánknak köszönhetően, az MTV csapatával kiváló kapcsolatokat ápolunk. Ennek köszönhetően már évek óta részt veszünk az országos médiumok által szinte teljesen lefedett sportnapon, meziünkön a Tura 2003 csapatnévvel. Töretlen lelkesedéssel, sportszerűen öregbítettük városunk jó hírnevét. Tavaly az egyik vegyes csapat – turai játékosokkal megerősítve – a döntőbe jutott, majd a döntőben is oroszánrészt vállalva megnyerte a tornát. Ennek köszönhetően kaptunk meghívást a Duna TV által szervezett idei sportnapra, melyen két – egy öregfiúk és egy csikó – csapattal részt is

vettünk. Jó mérkőzéseket vívtunk a Duna TV, a Sport TV és az országos rádiók csapataival – váltakozó sikerrel.

Nagyszerű élmény volt ez a fociprogram! A Budapestről való hazajutás a sűrű hőseség miatt pedig felért még egy levezető edzéssel.

Takács Pál

Nem várt győzelem

Meglepetés volt a kellemesebb fajtából! Számunkra persze kedvező körülmény, a vendégek számára nem annyira, hogy négy tartalék játékosal érkezett Gödöllő. Ezek szerint nemcsak a mi csapatunk küszködik ilyesféle gondokkal. Most is be kellett dobnunk arany tartalékunkat, Kapitz Tibort, aki már a harmadik partiját nyeri zsinórban, így ő az egyetlen játékosunk, aki eddig 100%-os teljesítményt nyújtott. Gratulálunk! Az ifjabbik Kapitz, aki még nincs kilenc éves, a tizedik táblán vívta élete első játszmáját ebben a tempóban (2 óra alatt 40 lépés), s középiskolás ellenfelétől már a megnyitásban tisztet nyert. A kis sé megzavarodott ellenfél egyik rosszat húzta másik után, így legfiatalabb játékosunk (Dominik) gond nélkül letakarította a fél táblát, s három tisztelőnnyel a 26. lépésben megadásra készítette ellenfelét. Béla bácsi is nyert egy maratoni partiban, szépen kihasználva az ellenfél gyaloghátrányát. Kronovetter Marci kissé hátrányosabb állásból remizett, aminek tudtunk örülni. A találkozó két csúcseredményét középen pro-

dukáltuk, ugyanis veszve voltunk az ötödik és hatodik táblán, Ám Bényi András és Pásztor Ákos kitartó játékanak köszönhetően az ellenfelek olyan szolidan belesétáltak a mattba, hogy nem akartunk hinni a szemünknek. Hiába, no, az állhatatosság és kitartás többnyire meghozza gyümölcsét. Volt még egy győzelmünk a második táblán Virganc Roland jóvoltából. Colos már tavaly is megszorongatta a gödöllőiek rutinos játékosát, Dr Tallós Emilt, akinek akkor még elfogadtuk időben elhelyezett remiajánlatát. Most nem kerülhetett erre sor, ugyanis Colos az általa kedvelt Holland-kőfalból (visszakézzel) tempóra húzta a legjobbakat, és húsz lépés után nyerve volt, megalkotva a találkozó egyik legszebb és legegységesebb hatású játszmáját. Még két remit produkáltunk (első és negyedik tábla), s mindössze egy vereség csúszott be a harmadik táblán. Gödöllő ellen örültünk volna egy 5:5 arányú döntetlennek is. Álmunkban sem mertük volna gondolni, hogy 7,5:2,5 arányú győzelem lesz a vége. E nagyarányú győzelemmel sakkcsapatunk

pillanatnyilag a Pest megyei csapatbajnokság harmadik helyén tanyázik (lásd a tabellát), csupán 2 ponttal leszakadva Szob csapatától.

1. Tóth Máté	0,5:0,5
2. Virganc Roland	1:0
3. Pásztor Zoltán	0:1
4. Tóth Dániel	0,5:0,5
5. Pásztor Ákos	1:0
6. Bényi András	1:0
7. Kronovetter M.	0,5:0,5
8. László Béla	1:0
9. Kapitz Tibor	1:0
10. Kapitz Dominik	1:0

Galgavidék – Gödöllő 7,5 : 2,5

1. Szob	23
2. Biatorbágy	22
3. Galgavidék	21
4. Dunaharaszti	19,5
5. Gödöllő	19,5
6. Szigetbecse	16
7. Vác	15,5
8. Fót	15,5
9. Alag	7,5 pont

tóthmáté

1 testvérpár, 2 pár futócipő, 195 km...

Chris Rea: Út a pokolba... Ezzel a zenével rajtol el március 18-án a Balaton Szupermaraton. A dal címe is sejteti, nem városnéző kocogásról lesz szó... Vannak azonban köztünk olyanok, akik nekivágnak, sőt, szenvedélyesen keresik a hasonló kihívásokat.

Kardoss Lóránt 1995-ban kezdte a hosszútávfutást. Akkor egy maraton utolsó 12 km-ét futotta végig, Kurucz Misit kísérte. 96-ban már Ő is ott volt a maratoni táv rajtjánál. A csapatnak ismét Kurucz Misi és Lukács Edina volt a tagja. Később Lóci folyamatosan részt vett a jelentősebb versenyeken: az őszi Budapest Maratonon és a NIKE Félmaratonon, a tavaszi szennyítő Vivicitákon, a Kékes Csúsfutásokon, a Hegyi Félmaratonokon, Maratonváltókon, a hortobágyi Délibábfutásokon. Időközben kicserélődött a csapat is. Misit és Edinát Gregori Ákos, a Drégeli fivérek, Dusa Csaba, Szente Tomi és Hugi, azaz Lóci testvére, Edit váltotta – aki néhány éve még a futás gondolatától is irtózott.

2008 júliusában a testvérpár beírta magát a futótörténelembe, amikor 6 órán át rőták a köröket egy motocross pályán rendezett versenyen – és vegyes csapatban másodikkok lettek! Lóránt eddigi legmeghatározóbb sportélménye a tavalyi BSI Balaton Szupermaraton teljesítése volt egyéniben. Idén pedig már nem csak ő, hanem húga, Edit is nevez. Ők lehetnek az első testvérpár, akik maguk alá gyűrik ezt az emberfeletti távot. 195 km-t, négy nap alatt. Bár Lóránt felkészülését most egy sérülés nehezíti, nem adja fel, bízik abban, hogy ennek ellenére ott lesz Siófokon a rajtnál, március 18-án.

Ehhez az **ÖNÖK TÁMOGATÁSÁT IS KÉRI A SZUPERMARATONRA** készülő testvérpár, akik minden segítséget szívesen fogadnak. **SZPONSZOROK, EGYÉNI FELAJÁNLÓK JELENTKEZÉSÉT** is várják. Elérhetőség a szerkesztőségben.

Pálinkás Ildikó

A Galgamenti Wado-Ryu Karate Klub tisztelettel értesíti a harcművészetek iránt érdeklődőket arról, hogy

NEMZETKÖZI GYERMEK- ÉS UTÁNPÓTLÁS KARATE BAJNOKSÁGOT rendez

Egyéni és csapat kata
/formagyakorlat/,
egyéni kumite /küzdelem/
versenyszámok,
harcművész bemutatók.

Helyszín: Kartal, Sportcsarnok,
Iskola u. 1.

Időpont: 2010. március 6.
(szombat) 10 órától

Info: **06-30-272-0547**

IWKU Kodomo Nemzetközi Utánpótlás
Wado Karate Bajnokság
2010 Galgamente

**TURAI SÖRÖZŐBE RÉSZMUNKAI DŐRE
PULTOSNŐT KERESSEK. ÉRD: 06-30-895-74-20**

**ELADÓ: 3,5 szobás családi ház, működő üzlettel.
Tura, Régi vásártér 19. Tel: 06-70-409-23-34**

Coop Coop Coop Coop Coop

GRATULÁLUNK NYERTESEINKNEK!

A „Milliók ajándékba!” elnevezésű nyereményjátékon
Garczik Pálné aszódi és **Baracscai Krisztián** turai vásárlónk
30.000,-Ft értékű ajándékutalványt nyert.

NYERTESEINKNEK GRATULÁLUNK!

2010.02.17-től 2010.02.28-ig

AKCIÓ

**Kristálycukor 1 kg
Finomliszt 1 kg
Vénusz étolaj 2 l**

**179,-Ft
79,-Ft
689,-Ft**

AKCIÓ

Ízelítő az akcióból:

Karcagi B rizs 1 kg	199,-Ft
UHT tej Madeta 1,5% 1 l	139,-Ft
Szentkirályi ásványvíz dús, mentes 1,5 l PET	99,-Ft
Lipton green label tea 37,5g	199,-Ft
Vegeta ételízesítő 250g	399,-Ft
Arany Ászok sör f.üv. 0,5 l	159,-Ft+üv.
Soproni sör dob. 0,5 l	179,-Ft
COOP Szent István sör dob. 0,5 l	149,-Ft

COOP fodr. Nagykočka 4 toj. 500g	169,-Ft
COOP spagetti 4 toj. 500g	169,-Ft
Tomi Kristály mosópor color komp. 2 kg	799,-Ft
Olympos mandarinital 12% 1,5 l	199,-Ft
Rauch Happy day narancslé 100% 1 l	299,-Ft
Pur mosogató duopack 2x1 l lemon	699,-Ft
Univer majonéz cseppflakonos 420g	459,-Ft
Nesquik kakaópor 200g	249,-Ft

A feltüntetett árak bruttó árak és a készlet erejéig érvényesek! Az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk.

Kedvezményes baromfi- és sertéshús árak a COOP-nál!!!

HALLOTTA MÁR...?

Több mint 150 vegyi termék árát lecsökkentettük 2010. januártól!

Közmeghallgatás 2009. november

Én nem tudom, Turán minek kellene megtörténnie ahhoz, hogy ez a fórum vonzza az érdeklődést. 16 év a mai napig érezteti hatását, pedig napjainkban nagyon is látszik, hogy Tura jó irány vett VÉGRE! Egyébként azt írja az újság (Turai Hírlap), hogy mérsékelt volt a részvétel.

Évek óta ott vagyok a közmeghallgatásokon, és általában mindig ugyanaz a 10-15 személy képviseli településünket a hallgatói oldalon. Véleményem szerint, ha a közel 8500 fős lélekszámból csak ennyien tiszteljük meg a fórumot, akkor inkább elégtelen! mint mérsékelt a részvétel. Településünk vezetőségének mérlegelni kellene, hogy az ilyen nagyfokú érdektelenség mellett a következő években, egyáltalán érdemes-e megtartani azt?

Hozzászólásomban igenis sokalltam a padok a számát, főleg a Magdolna utcában. Azt viszont elfelejtette közölni a TH, hogy egyben javaslatot is tettem pad ügyben. Miután megtörtént az új útszakaszok átadása-átvétele, onnantól kezdve az Önkormányzat rendelkezik vele, így a „bútorzat” a padokkal is. Ahol kirívóan sok a pad pld. Magdolna utcában, ott hivatalosan legalább a felét le kellene szerelni, és adott esetben Tura „mostohább” helyeire kihelyezni. A tisztelt Képviselő Asszony sem tud afelől meggyőzni, hogy a kb. 500 méter hosszúságú említett utcában szükség van 11 db padra. Az, hogy mennyire erősíti a közösségi tudatot, és mennyien fogják használni ebben a rohanó, embertelen világban, én nem tudom. Főleg, hogy manapság már sajnos a szomszédok is alig beszélnek egymással.

Lett volna még egyéb gondolatom is, de észre kellett vennem, hogy bizony már néhányan „álmosak” voltak – igen nagyon. Pedig igazán még éjszakába sem nyúlt a fórum.

Tisztelettel:
Darmyik Árpád „Venci”
2010-01-03

Kedves Venci!

Az önkormányzatnak évente egy alkalommal törvényi előírás szerint közmeghallgatást kell tartania, mely kötelezettséget az elégtelenség minősíthető részvétel sem írhat felül. A lakosok mérsékelt jelenléte, ha úgy tetszik az érdektelenség valóban szomorú tény, főként ha azt a demokrácia egyik fokmérőjének tekintjük.

Tulajdonképpen a felvetésedben benne is van a válasz, azaz, hogy az önkormányzat ártékelheti a padok utcák közti elosztását, s bizonyos számban – ha indokoltnak tartják – áthelyezhetnek a Magdolna utcából

máshová – mint ahogy a polgármester úr válasza is ezt erősítette leveled apropóján neki feltett kérdéseinkre. Mindenesetre a padok közösségteremtő szándékkal való elhelyezése vitathatatlan, darabszámtól függetlenül. S ha kicsit mára elképzelhetetlennek is tűnik, a feltételek megteremtése mégis egyfajta esély az „alig beszélő” szomszédok megromlott vagy csak közönyös viszonyának rendezésére. Bármily nehéz is, próbáljunk kicsit derűsebbek és optimistábbak lenni, s mindezért egyénileg is tenni, kiki a maga módján. Magunk, családunk, településünk, hazánk jövője érdekében.

Seres Tünde

Anci néni nem felejt el Turát

Hosszú évek óta kapok leveleket Anci nénitől (Szász Sándornétól) és a levelek mindig arról tanúskodnak, hogy egykori otthona, iskolája, barátai ma is ott élnek szívében. Így hát úgy gondolom, hogy ezek a kedves sorok nem csak nekem és családomnak, hanem egész Turának szólnak. Kérem olvasóinkat, osztozzanak velem olvasásának örömeiben!

„Kedves Pali és Családja!

Örömet okozott kedves lapja, hogy ennyi év után is gondol rám!

Gondolatban én mindig Turán vagyok. Életemben ott voltam a legboldogabb. Most is jobb lenne ott lennem!

A Turai Hírlapból mindig a Maga írásait olvasom elsőnek. Örömmel tölt el cikkeinek stílusa, tartalma. Sokáig írjon, így és örömet szerezzen a Turaiaknak. Egyik számban Jutka lánya írása is meghatott. Őt nagyon szerettem, csendes mosolygós tekintete, lelkes munkája mindig meghatott. Egyszer tanfolyamon volt, elég sokáig helyettesítettem, akkor láttam, hogy az Ő munkája sokkal nehezebb, mint a miénk. Nagyon becsültem Őt és ma is sokat köszönhet Neki és Családjának Tura.

Remélem a Család jól van! Boldogan olvasom a Turai Hírlapban a maguk írásait. Életem legszebb korszaka volt, amíg Turán éltünk. A két Gyerekem is gyakran emlegeti az ott élt sok évet, kár, hogy Sanyikám már nem emlegetheti! Az egész Családra mindig nagy szeretettel gondolok. Jutkának és Családjának sok sikert kívánok! Drága Pali, lélekben mindig Turán vagyok, Magát és régi ismerőseimet nagy-nagy szeretettel köszöntöm, bár ma is ott lehetnék köztük!

Hálásan köszönöm kedves rám gondolását, mindig szeretettel gondolok Magára és egész Családjára és ismerőseimre! Anci néni”

Takács Pál

Kedves Anci néni!

A Turai Hírlap hasábjain keresztül, mint egykori turai pedagógusnak, a Turáért Emlékérem birtokosának, szerkesztőségünk nevében ezúton kívánunk jó egészséget és további, családjával megélt sok boldogságot! Mindig szeretettel várjuk Turára. Örömeinkre szolgál, hogy lapunk lelkes és hűséges olvasója.

Üdvözlettel:

A Turai Hírlap szerkesztősége

Tisztelt Turai Lakosok!

Turán volt egy hagyomány, ami sajnos, mára megszűnni látszik. Ez a szokás nem más, mint a környezetünk rendben tartása, az utcák, árkok télen, nyáron le- és kitakarítása. Sajnos, az idén leesett nagy hó a járdák egy részéről nem lett letakarítva, ezért a gyalogosok kénytelenek voltak az úttesten közlekedni, ami veszélyeztette a gyalogos és az autós testi épségét is. Vannak utcák, ahol a nagy hó miatt csak az úttesten lehetett közlekedni, sajnos, ahol betonjárda van, ott sem jobb a helyzet, ha lesöpörték a havat, akkor a vízben tocsogtunk, mivel a járda két oldala magasabb, és a járda árokként szolgál. Kérem, tartsuk meg a régi jó hagyományainkat és vigyázzunk egymás testi épségére. A másik dolog, ami közös érdekünk, az utcán kóborló ebek (kutyák) selegének bezárása. Sok a kóbor kutya településünkön, erről a postások tudják a legtöbbet, meg az iskolás gyerekek, akik félnek hazamenni tőlük, főleg az elmúlt események miatt. Aki kutyát tart, kérem, úgy kerítse be telkét, hogy az eb ne tudjon éjjel, nappal az utcán kóborolni és a kerítésen belülieket ingerelni, ezzel a lakosság nyugalma zavarni. Figyeljünk jobban egymásra, hiszen a turaiakra soha nem volt jellemző az ellenségeskedés, a gyűlölet, remélem, ez így is marad. Ennek reményében kívánok minden TURAINAK jó egészséget!

Móré Lászlóné

Tisztelt Olvasók!

Csatlakozunk ahhoz, hogy a jó hagyományokat nem szabad veszni hagyni és településünk ne gyűlölködésről legyen híres. Most, hogy már nemcsak a hó okozta, hanem a várható hóolvadás következményeitől is tartanunk kell, ismét mérlegre kerülhetnek ezek a jellemzők. Már korábban is ígértük, hogy foglalkozunk a vízelvezetés problémájával, melyet a közelebbi aktualitása miatt be is szeretnénk váltani. Tudomásunk szerint a megújított megbízással bíró gypmesternek szándékában áll a kóbor ebekkel kapcsolatban írást közölni. Igyekszünk meggyorsítani ezt a folyamatot, hátha olyan információk birtokába juthatunk, mely segít a megoldásban.

A Szerkesztőség

Szeretne végre tisztán látni vagy még mindig bedől a pártok választási ígéreteinek?

Emlékszik még, hogy az előző választások kampányaiban „a ki ad többet a nyugdíjasoknak” verseny folyt, most „ki vesz el kevesebbet” az ígéretés fő vonala. Azt hiszem, itt az ideje, hogy megismerje az igazságot.

Valójában tisztában van Ön a nyugdíjrendszer súlyosságával, az előregedő és fogyatkozó társadalom állami nyugdíjra való hatásával?

Hallgassa meg előadásunkat, amely keretében tényszerűen megismerheti az általános nyugdíjhelyzetet és képet kaphat arról, hogy a majdani

nyugdíjában mekkora részt képviselnek az egyes pillérek:

- az állami nyugdíj
- a magánnyugdíjpénztári rész
- az önkéntes nyugdíjpénztári kifizetés
- az estleges NYESZ számlák és ezek együttesen mekkora nagyságot jelentenek.

Szeretne lépéselőnybe kerülni azokkal szemben, akik csak évek múlva szembesülnek a ténnyel?

Ön tett már valamit azért, hogy a nyugdíjaskorában kieső jövedelmét pótolni tudja majd? Ha Ön 25-55 év közötti munkavállaló, aki szeretne

egyszer majd boldog nyugdíjas lenni, akkor ez az előadás Önnek szól.

Az előadáson való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Regisztrálni lehet e-mailben: tothmimre@gmail.com vagy sms-ben: 06-70-384-0152

Az előadás helyszínéről és időpontjáról (hétvégi időpont) a jelentkezők számától függően döntünk, amelyről az összes jelentkezőt értesíteni fogjuk.

Tóth M. Imre
tel.: 06-30-7375-534

MINDEN RÉSZTVEVŐ AJÁNDÉKOT KAP!!!

A HOZAM, A BIZTONSÁG ÉS A LIKVIDITÁS ÖSSZEFÜGGÉSEI!

Mi az a 3 dolog, amit a befektetés-választás előtt illik tudni?

Ügyfeleim szinte kivétel nélkül azt várják tőlem, hogy nagyhozamú, biztonságos és a pénzhez bármikor hozzáférhető megtakarítási formát ajánljak számukra. Teljesen jogosnak tűnik, hogy mindhárom tényezőt elvárják. Viszont a befektetési háromszög törvénye azt mondja ki, hogyha bármelyik 2 oldal erős, akkor a 3. várhatóan gyengébb.

Tudja Ön, hogy mi is az a befektetési háromszög? Képzelné maga elé egy háromszöget, az ábra három oldala a következő: HOZAM, BIZTONSÁG és LIKVIDITÁS (elérhetőség). A háromszögekről általában tudni lehet, hogy két oldal hossza és állása meghatározza a harmadikat, nos ez így van a befektetéssel kapcsolatban is.

– Ha nagy BIZTONSÁG-ot és LIKVIDITÁSt akarunk, akkor a bankbetét a legjobb megoldás, hiszen ott biztonságban van a pénz, és ráadásul könnyen elérhető, ha szükség van rá. Ma Magyarországon még ez a meghatározó pénzügyi megoldás. A hiba csak az, hogy ebben a formában a pénz a kamatadó miatt (is) értékvesztésben van. A háromszög bezáródott, nincs reálhozam.

– Ha nagy HOZAM-ot és LIKVIDITÁSt szeretnénk, vagyis hetekben, hónapokban mérhető idő alatt aka-

runk nagy látványos gyarapodást olyan módon, hogy még a pénz is bármikor elérhető legyen, akkor a biztonság lesz a gyenge láb. Ez a tőzsdéi kereskedés, amely hozzáértés nélkül elég kockázatos. A háromszög ismét bezárult, oda a biztonság.

– Ha nagy HOZAM és nagy BIZTONSÁG a cél, akkor le kell mondanunk a likviditásról vagyis hosszabb időtávon kell gondolkodnunk. Ez a jól felépített stratégiával és (talán) kisebb anyagi forrással, de határozott célokkal rendelkezők pénzügyi megoldása. A háromszög bezárult, rövidtávon nincs likviditás.

A fentiek alapján Ön melyik párosítást tartja a legcélravezeetőbbnek? Én a nagy hozamot és a biztonságot ajánlom, melyet hosszú távon az értékpapír-befektetések és befektetési

alapok segítségével tud megvalósítani. Nem csak ajánlom, de segíteni is tudok abban, hogy megtalálja ezt az optimális megoldást! Tegyük eredményesebbé befektetéseit együtt! HÍVJON MOST!

BIZALOM ÉS HITELESSÉG PÉNZÜGYEKBE IS!

Tóth M. Imre
Tel.: 06-30-7375534

Dr. Szabóné Müller Timea sajtóközleménye

Pest megye 5. számú választókerületében indul egyéni képviselőjelöltként Dr. Szabóné Müller Timea az MSZP színeiben.

„Az eredményesség a küldetésem. Eredményesség a fejlesztésekben, a közösségek segítségével, a helyi kezdeményezések támogatásában” – vallja a matematikus-szakközgazdász politikus. Dr. Szabóné Müller Timea Szegeden született és ott végezte tanulmányait is. Pest megyébe ment férjhez, ahol a tanári hivatás mellett kezdett el politizálni. 2002-ben vállalt először közéleti szerepet, majd 2006-ban az MSZP Pest megyei listájáról jutott be az országgyűlésbe.

2008 őszén Kovács László kartali polgármester halála után vette át az Észak-Kelet Pest Megyei LEADER Egyesület vezetését. Az Aszódi választókerülethez tartozó összes település részt vesz a LEADER programban, így a képviselőjelölt az elmúlt időszakban közelről ismerhette meg a térség viszonyait.

„Az Aszódi választókerülethez tartozó településeken egyszerre jelentkeznek a Közép-Magyarországi Régió minden sikere és problémája, öröme és bánata. A következő időszak fejlesztéseinek azt kell szolgálniuk, hogy vidék maradjon ez a terület.” – mondja az MSZP országos listáján a 97. helyen szereplő kétgyermekes családanya.

Dr. Szabóné Müller Timea január 18-án hozza nyilvánosságra programtervét. A következő hetekben felkeresi a választókerület önkormányzati, civil és gazdasági döntéshozóit, hogy személyesen egyeztethessen velük a program tartalmáról.

„Az eredményesség számomra azt jelenti, hogy az embernek nem csak céljai vannak, hanem azokért keményen dolgozik, és eredményre is viszi őket. Céloom, hogy a 2010-es választások után hivatalosan is képviselhessem Pest megye 5. választókerületét az Országgyűlésben.” – húzza alá dr. Szabóné Müller Timea.

Felnőttök vagyunk

Magyar Demokrata Fórum

Kedves Polgártársam!

Perna Pál vagyok, az MDF országgyűlési képviselőjelöltje Pest megye 5. számú választókerületében, az Ön lakóközösségében. 30 éve vállalkozóként tartom el nagy családomat. Tizenöt éve munkálkodom a térség turizmusának fellendítésében.

Kérem segítségüket és együttműködésüket, hogy az MDF által képviselt programot és értékeket érvényesíthessük hazánkban. Külön köszönöm, ha kopogtatócédulájának átadásával esélyt ad számomra és a MDF számára a választásokon való tisztes megmérettetésre.

Tisztelettel:

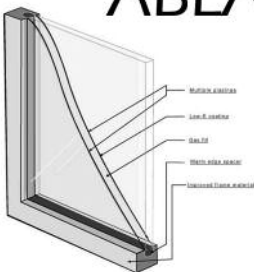
Elérhetőségeim:

06-28/488-175;
06 20/467-2068;
06 70/367-17-88;

email:pernap@invitel.hu

2182
Domony-Domonyvölgy
Fenyő út 3.

ABLAKKORSZERŰSÍTÉS

KEDVEZMÉNNYEL

TURÁN

-10% KEDVEZMÉNY

februárban a
TURA KUPON
felmutatásával!
www.renoglas.hu

A meglévő fakeretbe
hőszigetelt üveget építünk,
bontás nélkül.

A huzatot megszüntetjük.

Önnek kevesebb kiadása lesz, hiszen:

- a meglévő keretet nem kell lecserélni
- nincs plusz bontási, festési és egyéb "rejtett" költség
- a hőszigetelés akár 4-szer jobb lesz

A régi ablak javítható!

Bontás nélküli felújítás
Változatlan ablakkarakter
Új Low-E + Argon üveg
Német technológia
Gyors kivitelezés
5 év garancia
Penészedés kizárt

e-mail: info@renoglas.hu

www.renoglas.hu

telefon: 06-70-667-1034

TÖRD A FEJED!

1	2	3	4	5	6	7	8
9							
10			11				
12		13			14		
15	16						17
18				19			20
21			22		23		
24		25			26	27	
28	29		30	31			
32		NY	33			34	35

FARSANG

Schram Ferenc Turai Népszokások c. könyvében leírja városunk farsangi szokáskincsét is. Két fősorunk ezzel kapcsolatos.

VÍZSZINTES 1. Hajnal. **9.** Siető. **10.** Állatot belsősegeitől megtisztít. **12.** Nem sokall. **15.** Fizetés, bér terhére korábban kifizetett összeg. **17.** Szamárbeszéd. **18.** Kisgyerek „közlekedési eszköze”. **20.** Harc vége (!) **21.** Máj termeli. **22.** Lobog. **23.** Úgyis csak részben (!) **24.** NaCl. **25.** Nemesi cím. **27.** Egyesült Királyság (angol röv.) **28.** Utolsó betű - kiejtve. **30.** Világbajnok motorosunk beceneve. **32.** Lakásként üzemelő lehorgonyzott vízijármű.

FÜGGŐLEGES 1. Ezzel az ünneppal kezdődik a farsang. **2.** Pasi. **3.** Olasz állami rádió és tévétársaság (röv.) **4.** Sugár jele, duplán. **5.** Fakó, szőke - névelővel. **6.** Ókori görög törzs v. lábazat nélküli, barázdált vasos oszlop. **7.** Teljes kábultság, legtöbbször szeszes italtól - névelővel. **8.** Régi farsangi sütemény. „Lisztet, cukrot, tojást, rumot, zsírt vagy vaját tejben felpukkasztott élesztővel szép simára kavarnak. Tollat szúrnak bele, s megcukrozza annál fogva eszik meg.” (Schram) **11.** Mártír püspök. Szobra az Erzsébet híd budai hídfőjénél. **13.** Az egyik házassulandó. **14.** Balatoni festő (József, 1883-1951) **16.** Díszítőből készített borszívó eszköz. **19.** Éntudat. **26.** Fluor, lantán vegyjele. **29.** Saud-Arábia internetes kódja. **39.** Indulatszó bámulat, öröm, bánat, meglepetés kifejezésére. **33.** Névelő. **34.** Az energia és mechanikai munka mértékegysége az SI rendszerben. (röv.) **35.** Öreg, elavult v. nem ez évi bor.

Beküldendő a vastagon szedett sorok megfejtése.
A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére vagy személyesen a művelődési házba várjuk **március 8-ig.** Januári rejtvényünk helyes megfejtése: V. 9.: Appendix, F. 1.: Matematika.

A szerencsés nyertes: Marinka Edit (Damjanich u. 22.) Gratulálunk! A Libra Könyvesbolt 2000 Ft-os ajándékutalványát postán küldjük.

LAPZÁRTA: március 1.
Következő megjelenés: március 11.

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVI LAP

Felelős kiadó: Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház

Levél cím: Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Seres Tünde

Szerkesztőségi tagok: Köles Tamás, Kuti József, Pálincás Ildikó, Pető János, Szénási József, Takács Pál

Tördelés: ROSENTAL Kft., Szabados Tamás

E-mail: turahirlap@tura.hu vagy kultura@vnet.hu

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 3 000 példányban a ROSENTAL Kft. nyomdaüzemében Valkón

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

nyomtatott változat ISSN 2061-4063

online változat ISSN 2061-4071

Egyórás LUTTERLOH szabástanfolyam csak 1 napig!

Bármilyen hihetetlen, mégis igaz! Segítsen magán és a családján, **tanuljon meg méretre szabni egyetlen óra alatt** egy új nagyszerű német találmány segítségével. Nem kell másolni, nem kell hozzá készülék, de még tehetség sem szükséges. **BÁRMILYEN ALAKRA, BÁRMILYEN MÉRETRE.** Kezdőknek, haladóknak sőt, szakembereknek is! Egyszeri részvétel elegendő.

Nyugdíjas klub Kaszinó tér 5.
Február 17-én 10 és 15,30-kor
Időtartama: 1 óra Belépő: 300 Ft.

Minden szükséges anyag az előadáson megkapható.

KÉRJÜK VÁGJA KI!
Csak egyszer jelenik meg

Minden látogató kap 3 szabásmintát a saját alakjára

MŰSZAKI VIZSGA HELYBEN

GALGAHÉVÍZ, FŐ ÚT 45.

- SZEMÉLYGÉPKOCSI
- KISTEHERGÉPKOCSI
- UTÁNFUTÓ

MÉSZÁROS AUTÓSZERVIZ – WWW.MASZERVIZ.HU

TEL: 06(28) 461 246 06(20) 942 40 95

VÁLASZTÁSOK ELŐTTI HIRDETÉSI LEHETŐSÉG

A 13/2010.(I.27.) sz. határozat értelmében Tura Város Önkormányzatának Képviselő-testülete választási célú bemutatkozásra az országgyűlési választások előtt a Turai Hírlapban **1/4 oldal hirdetési lehetőséget biztosít térítésmentesen,** melynek igénybevételére még a márciusi lapszámában van mód.

Mayer és Mayer Záloghitel Kft

ZÁLOGHÁZ

ÉKSZER ÜZLET

1 hónapon belüli kiváltás esetén KAMATMENTES HITEL!

Ékszerekre, nemesfém tárgyakra magas összegű záloghitel, kedvező kamatra.

2.500–4.200.-Ft/gr (kézbe!)

Ékszerkészítés, javítás
Ékszer vétel, eladás, csere
Ásványok értékesítése
www.zalogmayer.hu

Gödöllő, Remsey Krt. 25.
(Nagy posta mögött)

Nyitva: Hétfő-Péntek 08-16, Szombat 08-12
Tel.: 28/414-404